

ΟΣΑΚ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012

Azinlikça

ΒΑΤΙ ΤΡΑΚΥΑ ΑΥΛΙΚ ΗΑΒΕΡ ΥΟΡΥΜ ΔΕΡΓΪΣ
ΜΗΝΙΑΪΟ ΤΟΥΡΚΟΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ Δ. ΘΡΑΚΗΣ

Sayı: 67
Fiyatı: 3 €

Ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας
Γιώργος Καλαντζής απάντησε τις ερωτήσεις του Αζινλίκτσα

Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı Dinişleri Genel Sekreteri
Yorgos Kalantzis Azinlikça'nın sorularını yanıtladı

YUNANİSTAN'DAKİ CAMİLERLE İLGİLİ SON DURUM

AZINLIKÇA
BATI TRAKYA
AYLIK HABER
YORUM DERGISİ

OCAK 2012
YIL:8 SAYI:67

Azinlikça Online
www.azinlikca.net

AZINLIKÇA
ΜΗΝΙΑΙΟ
ΤΟΥΡΚΟΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΗΣ Δ. ΘΡΑΚΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012
ΕΤΟΣ:Η ΝΟ:67

SAHİBİ-SORUMLUSU
ΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ-
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
EVREN DEDE

GENEL KOORDİNATÖR
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ
AYDIN BOSTANCI

YAYIN YÖNETMENİ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
İBRAM ONSUNOĞLU

BU SAYIDA YAZARLAR
Aydın Bostancı
Dimostenis Yağcıoğlu
Γιώργος Δούδος
Herkül Millas
İbram Onsunoglu

ADRES
Anemonis 12
69100 Komotini
e-mail: azinlikca@yahoo.com
Tel: +30 6947866196
+30 6944749374
Fax: +30 25310 63345

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΑΡΟΜΕΣ
Ιδιώτες: 36 €
Τραπεζες, Οργανισμοί: 98 €
Ν.Π.Δ.Δ, Α.Ε: 98 €
Δήμοι: 98 €
Euro Κοινότητα: 72 €

Yorgos Doudos

Sokratis Ksinidis'e cevap
Bugün ister Atina'dan siyasi kariyer peşindeki politikacılar olsun, isterse de Gümülcine, Selanik veya başka bir yerde bulunan üniversite kürsülerinden olsun, Batı Trakya'daki Müslümanların medenileştirilmesi için ne yapılması gerektiğinin kararını vermeye kalkıyorlar. Sanki diyeceksin ki, Müslümanlar zihinsel özürülüler ve cemaatlerinin önceliklerini belirlemekten acizler!

İrfan Uzun

Dolaphan'da olumlu süreç başladı
Doğu Makedonya Trakya Eyalet Başkan Yardımcısı İrfan Uzun, Dolaphan (Sminthi) Camii ile ilgili sorunun en sonunda çözüme istikametine girdiği müjdesini verdi. Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı'nın kararıyla, Dolaphan Camii ile ilgili olumlu sürecin start aldığı kaydeden İrfan Uzun, "Fakat Bakanlığın bu kararı sorunun tamamen halledildiği anlamına gelmiyor. Sadece çözüme giden sürecin başladığı anlamına geliyor. Bunu unutmayalım" dedi.

İlhan Ahmet

Ksinidis'in söyledikleri kabul edilemez!
DİSİ Partisi Merkez Komitesi ve Kurucu Üyesi Sabık Rodop Milletvekili Avukat İlhan Ahmet, Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili, İskeçe PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis'in "Yeni müftü kanunu şer'i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür" şeklindeki ifadelerini kabul edilemez olarak nitelendirdi.

İçindekiler

- 3 Yunanistan için verilen savaşta son uyarı! *Editör*
- 4 Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı Dinişleri Genel Sekreteri Yorgos Kalantzis Azinlikça'nın sorularını yanıtladı
- 9 Ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας Γιώργος Καλαντζής απάντησε τις ερωτήσεις του Αζινλίκτσα
- 14 İrfan Uzun: Dolaphan camisinde olumlu süreç başladı
- 15 Yanya'nın medariiftiharı Nizamettin Bey *Aydın Bostancı*
- 18 Ksinidis'in müftülükle ilgili sözlerine cevap *Yorgos Doudos*
- 22 Απάντησε στις δηλώσεις του κ. Ξυνίδη...
- 17 Sokratis Ksinidis'ten müftülük konusunda ilginç açıklama!
- 28 İlhan Ahmet de Sokratis Ksinidis'e cevap verdi
- 31 Referandum *Ibram Onsunoglu*
- 33 Lozan bakiyesi *Herkül Millas*
- 35 Bağımsızlık, Egemenlik ve Özgürlük Üzerine Düşünceler *Dimostenis Yağcıoğlu*
- 38 Rodos'taki Recep Paşa Camii'nin restorasyonuna finansman yok!

Yunanistan için verilen savaşta son uyarı!

2011 yılı zor bir yıldır. Toplumun tahammül sınırları zorlandı ve Yunan siyasi parti sistemi beraberinde ülkeyi de sürükleyerek intihar etmeye teşebbüs etti. Çok şükür ki sağlıklı reflekslerimiz devreye girdi ve felâketi önleyip Yunanistan'ın dümenine tecrübeli, akli başında, yurtdışında saygın ve sorunların derinliğini bilen bir teknokratı getirdi. Son anda hayatta kalma içgüdüğü hâkim oldu ve ulusal anlaşmayı ve parti mekanizmalarından uzak bir başbakanı dayattı.

2012 yılı kolay bir yıl olmayacak. Yunanistan ortaklarına karşı mahcup durumda. Çünkü defalarca verilen sözler ve taahhütler tutulmadı. Ülkenin güvenilirliği dibe vurdu ve ortaklarımızın bizi desteklemeye değdiğine inanmaları için ilk olarak yükümlüklerimizi tamamen yerine getirmemiz gerekiyor.

Yalnız bunun için Başbakan Lukas Papadimos'un varlığı yeterli değil. Çünkü geçici hükümeti destekleyen partilerin yine halkın tepki göstereceği önlemler almaları ve reformlar yapmaları gerekecek. Ancak şu ana kadar uzun bir yol kat ettik ve büyük bir çaba sarf ettik. Yükümlülüklerimizi yerine getirdikten sonra 2012 yılında doğacak yeni fırsatların ve iyileşmenin yaşanacağını algılamamız gerekiyor. Herkes, gerek Yunanistan içinde gerekse de yurtdışında, maaşların ve emekli maaşlarının artık daha fazla azaltılmayaacağını ve verimliliğin şimdiden daha arttığının farkında. Şu an odaklanılması gereken konu israfçı devletin gerçekten küçülmesi ve kalkınmanın başlamasıdır.

Bu da ancak siyasi sistemimiz uçuruma sürüklenmez ve ülke olarak iflas etmezsek gerçekleşecektir.

Eğer başarılı olunursa Yunan bankalarına girecek para piyasayı canlandırarak ve nakit sıkıntısını ortadan kaldıracaktır. Büyük projeler ve ESPA fonları yeniden canlanacaktır. İhracat ve turizm artan verimlilikten istifade edecektir.

Borç sorununun çözülmesi, her tür yerli veya yabancı yatırımın gerçekleşmesine engel olan lanetli Euro'dan çıkma tehlikesini üzerimizden atacaktır. Toplum tünelin ucunda ışığın olduğunu gösteren olumlu sinyalleri görmeye başlayacaktır.

Ancak tüm bunlar siyasi partilerin Başbakan Papadimos'u ve hemen önümüzdeki dönemde yapacağı kritik ve zorunlu tercihleri desteklenmesi önkoşuluna bağlıdır.

Daha önce de bahsettiğimiz gibi önce sorumluluklarımızı yerine getirmemiz gerekiyor. Ardından tünelin sonunda ışık görünmeye başlayacaktır. Başarıp başaramayacağımız iktidardaki siyasilere bağlı. Gelgelelim siyasi sistemimizin bir kez daha parti çıkarlarını ulusal çıkarların üzerine koyarak intihara teşebbüs etmesi muhtemeldir. Ancak ülkenin bütün akliselim yöneticilerinin, daha iyi, daha az yozlaşmış, daha rekabetçi ve egemen bir Yunanistan'ın mücadelesini vermeleri gerekiyor.

editör

Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı Dinişleri Genel Sekreteri Yorgos Kalantzis Azınlıkça'nın sorularını yanıtladı

Dinişleri Genel Sekreteri Yorgos Kalantzis'e gúndemde olan soruları sorduk, cevaplarını istedik. İşte Kalantzis'in açıklamaları.

Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı'nın Dinişleri Genel Sekreteri Yorgos Kalantzis Azınlıkça'nın sorularını yanıtladı.

Dinişleri Genel Sekreterine gúndemde olan soruları sorduk, cevaplarını istedik.

Atina'daki cami konusunda Dolap-

han camisinin son durumuna, Rodos'taki Recep Paşa Camii'nin restorasyonundan Dimetoka'daki Beyazıt Camii'ne kadar aklımıza takılan konularla ilgili sorularımızı içtenlikle cevaplayan Kalantzis Batı Trakya'yı iyi bilen, aynı zamanda da azınlık ve İşlam konularına vakıf uzman bir akademisyen.

Fazla söze gerek yok, sizleri Dinişleri Genel Sekreteri Yorgos Kalantzis ile yaptığımız özel röportajla baş başa bırakıyoruz.

Atina'ya cami inşaatı için para toplayanlara kanmayın

Azınlıkça: Atina'da cami inşası konusunda problemlerin ortaya çıktığını okuduk, netice itibariyle bu konu hangi aşamada bulunuyor? Önümüzdeki dönemlerde hükümetlerin siyasi oluşumlarının Atina'da cami inşası işlemlerini etkileyebileceğine inanıyor musunuz?

Yorgos Kalantzis: 4014/2011 sayılı ve tarihli yasaya göre Atina'da Cami inşasıyla ilgili yetkili Bakanlık doğal olarak Kamu binaları inşa etme konusunda yetkili olan Altyapı ve Ulaştırma Bakanlığıdır. Başka bir Bakanlığın iç işlemlerini bilme durumunda değilim.

Atina'ya yapılacak olan cami bildiğiniz üzere Yunan hükümetinin parasıyla inşa edilecektir. Eğer (Batı) Trakya'nın köylerinde bazıları çıkıp Müslümanlardan Atina'ya yapılacak cami için para toplamaya kalkıyorsa bunlar İslam'ı kullanarak toplanan paraları ceplerine atmak isteyen kişilerdir.

Bu yönde devletten hiçbir izin almadıkları gibi yaptıkları da kanunlara aykırıdır.

Bu sebeple her hangi bir Müslüman vatandaş Atina'ya cami yapımı için para vermeye davet edilirse hemen polise gidip şikâyetle bulunsun.

Dolaphan camisinde olumlu gelişmeler var

Azınlıkça: Dolaphan (Sminthi) camisiyle ilgili mevzuatı biliyorsunuz. Bu sorunun çözümü neden bu kadar gecikiyor?

Yorgos Kalantzis: Uzun yıllar önce Dolaphan'ı ziyaret etmiştim. Çok güzel bir köy ve insanları misafirperver ve asırlardır süregelen gelenekleriyle gurur duyuyorlar. Kendi dilleri var, çok güzel geleneksel elbiseleri var, bölgeyi ziyaretimde bir mendil satın almayı istediğimi hatırlıyorum. Bana o mendili satmak yerine hediye etmişlerdi ve hâlâ o mendili saklıyorum. Dolaphan'da yaşanan hepimizi üzmektedir çünkü vatandaşlarımız bir bodrumda ibadetlerini yapmak zorunda kalmışlardır. Birçok kişi tarafından yanlışlar yapıldı ve eğer yanlışlar yanlışlarla düzeltilirse işler daha kötü bir duruma geliyor.

Bir bodrumda ibadet ettiğinde sabrın tükeniyor ancak "neyi doğru yapmadım da olay bu duruma vardı" şeklinde düşünmek faydalı olacaktır. Yeni bir cami inşası esnasında yasalar çiğnendi ve bu da kritik bir yanıştı. Bazı kişiler bunun bölgeye yeni bir sorun çıkarmak için fırsat olduğunu düşündüler. Acı gerçek şu ki bunu başarmışlardır. Sihirli çözümler yoktur ne de yasaların sessizce kullanılmazlığa bırakılması mümkündür. Soruna yasal bir çözüm bulunması gerekiyor. Bunun kolay olduğunu ve bir emirle yapılabildiğini kim söylüyor? Sadece otoriter rejimlerde yasaların dedikleri değil de iktidar sahiplerinin dedikleri olur. Böylece sebeplere dayanan bir gecikme söz konusudur.

Cami meselesine karışanların büyük çoğunluğu bunu sadece oy ya da etki kazanmak için yaptı

Azınlıkça: Sorun derhal çözülebilir miydi?

Yorgos Kalantzis: Tabii ki de, eğer kaçak olarak inşa edilenler yıkılsaydı sorun çözüldü. Size bir fikir beyan edeyim. Hiç kimse devlete acaba “Yanlış yaptık, kaçak olarak inşa ettik. Kaçak olarak yapılanı yıkıyoruz ancak yeterli paramız yok camiyi tekrar inşa edebilmemiz için bize yardım edebilir misiniz?” demeyi düşündü mü? Camiyi göstererek “Bakın devlet Müslüman olduğumuz için inşaatı tamamlamamıza izin vermiyor” diyenlere devletin bu yetkiye sahip olmasına rağmen camiyi yıkmadığını belirtmek istiyorum. Devlet oylarla ilgilenmiyor, devlet yasaların uygulanmasıyla ve vatandaşların haklarını korumakla ilgilenir. Maalesef birçok sorun vardı ve hala da var çünkü cami meselesine karışanların büyük çoğunluğu bunu sadece ve sadece oy ya da para veyahut etki kazanmak için yaptı.

Azınlıkça: Kaçak yapılarla ilgili yeni yasa soruna bir çözüm sunabilir mi?

Yorgos Kalantzis: Bu yasa olmasaydı, caminin yıkılması gerekirdi. Başka çözüm yolu yoktu. Bu yasanın 21 Eylül 2011 tarihinden itibaren geçerli olduğunu size hatırlatmak isterim. Eylül ayından sonra bize çözüm bulma imkânı tanıyan bir

yasal çerçeve var. O zamandan beri süreç başlamıştır.

Azınlıkça: Dolaplan camisiyle ilgili Eğitim Bakanlığı'nın girişimleri nelerdir?

Yorgos Kalantzis: Eğitim Bakanlığı yasaların uygulanması için ve aynı zamanda Müslümanların saygın bir ibadethanede ibadet etme hakkının korunması için ne gerekliyse yapmıştır. Biri birkaç gün önce olmak üzere iki karar imzalanmıştır. Bu kararlarla Bakanlık bahse konu yeri “umumun yararına” bir mekân olarak nitelendirmiş ve yasaların öngördüğü şekilde mevcut caminin yerine yeni bir caminin inşa edilmesi için işlemlerin ilerletilmesi mevzusunda mutabakata varmıştır. Böylece 4014/2011 sayılı ve tarihli yasa tarafından da şekillenen yasal çerçeve içerisinden gerekli işlemlere başlama imkânı mevcuttur. Yasallaştırma işlemlerinin tamamlanmasından sonra çalışma izni için Bakanlığa ilgili başvurunun yapılması gerekecek. Bu konuya özel bir hassasiyetle yaklaştık çünkü yapılan kanun ihlalleri dışında Müslüman vatandaşlarımızın saygın bir yerde ibadet etme ihtiyacı da mevcuttur. Sorun çözüldü demiyorum, ancak problemin sonunun başında bulunuyoruz diyebilirim. Temmuz ayının başından itibaren Bakanlıkta görev yapıyorum ve böyle bir konuda Vakıflar İdaresinin bir görüşme talep etmesini bekliyordum. Konuya ilişkin ne olduğunu ve tam olarak nelerin yapılması gerektiğini anlamak için neden devletin başkenti olan Atina'ya gelerek Eğitim Bakanlığının tüm yetkilileri ve Çevre Bakanlığı yetkilileriyle görüşüyorlar? Çözümler başka yerde değil buradaydı ve

burada olmaya da devam edecek...

Peyniri herkes görüyor ama fare kapanını çok az kişi görüyor

Azınlıkça: Cezanın silinmesi konusunda kolaylık sağlanabilir mi?

Yorgos Kalantzis: Buna cevap verme yetkisine sahip değilim. Cezaların silinmesi ya da indirilmesi önerisi cezayı ödemeleri gerekenlerinin kulaklarına ne kadar hoş duyuluyor olsa da herkesten önce bu kendileri için bir o kadar da tehlikeli. Şu anda bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum. Peyniri herkes görüyor ama fare kapanını çok az kişi görebiliyor. Fakat fare kapanını görenlerin herkesin iyiliği için konuşması iyi olacaktır. Ancak, her şey en baştan yasal olarak yapılsaydı, şu anda cami normal şekilde ibadete açılacaktı ve hiçbir sorun yaşanmayacaktı.

Yunanistan'ın bazı tarihî eserleri sırf Osmanlı eseri diye korumadığını söylemek yalandır

Azınlıkça: Rodos'taki Recep Paşa Camii'nin durumu hakkında görüşünüzü almak istiyoruz. Yetkililer caminin restorasyonu için gerekli fonların bulunmadığını söylediler, bu eserin kurtarılması için hangi süreç izlenebilir?

Yorgos Kalantzis: Bildiğiniz üzere Recep Paşa Camii II. Dünya Savaşındaki bombardımanlardan büyük hasar gör-

dü. Bu cami Rodos Vakfına ait ve Yunan devleti caminin korunması için zaten para vermişti. Ön cephesinin bir bölümü kötü hava koşulları nedeniyle yıkıldı. Bu Yunanistan'daki başka eserlerin de başına gelmiş bir durum. Ancak, yetkili birimler ve Belediye konuya doğru çözümler bulunabilmesi amacıyla çabalarını sürdürmektedirler. Ebetteki para yok, ülkenin mali durumunun ne olduğunu biliyorsunuz. Maaşların ve emekli maaşlarının kesildiği bir dönemde para hakkında konuşurken çok dikkatli olmanız gerekiyor.

Ancak ESPA programı var. Bu konular çok iyi bilen Bakanlık çözüm bulmak için uğraşüyor. Fakat, bir kişi sadece bir olayı tecrit ediyor ve kanun budur demeye kalkıyorsa, haksızlık ediyor demektir. Çünkü bu yönde çalışan ve gayret sarf edenlere haksızlık ederek yalan söylemektedir. Müslüman vatandaşlarımıza Kuran'dan bir ayeti hatırlatmak isterim: "Yalan söyledikleri için onları bekleyen ceza acıdır".

Ben bir Batı Trakyalı olsaydım, Rodos'ta ne olduğuna değil memleketimde nelerin olduğunun üzerinde daha çok dururdum

Azınlıkça: Yalan olan nedir?

Yorgos Kalantzis: Yalan olan, Yunanistan'ın bazı tarihi eserleri Müslüman veya Osmanlı eseri oldukları için korumadığını söylemektir. Recep Paşa Camii'nin basına yansıtılışının arkasında bu yatmaktadır. O yüzden size şunu söyleyeyim Yunanistan çağdaş, demokratik ve ayırım gözetmeksizin tarihe ve kültüre saygı duymasını bilen bir ülke olduğu için 3. Avrupa Destek Paketi çerçevesinde tüm ülke çapında yer alan Müslüman veya Osmanlı eserlerinin restorasyonu ve öne çıkarılması amacıyla toplam 13.346.491 evro tahsis etmiştir. Aynı amaçla 2007-2013 Ulusal Kalkınma Programı ESPA'ya da toplam 8.286.000 evro tutarında projeler dahil edilmiştir. Rodos şehrinin gerçekte bir mücevheri konumunda olan Süleymaniye Camiinin restore edilerek öne çıkarıldığını unutmamalıyım. Kültür Bakanlığı ayrıca Ramazan ayı için bu camii ibadete tahsis etmiştir. Gerçekten önem arz eden şeyler bunlardır ve kimlerin faaliyetleriyle ülkeyle ilgilendiğini ve kimlerin ise sadece sorun yaratmak istediğini göstermektedir. Fakat eğer ben bir (Batı) Trakyalı olsaydım, Rodos'ta ne olduğuna değil memleketimde ne olduğunun üzerinde daha çok dururdum.

Bu zor ekonomik şartlarda Dimetoka'daki Beyazıt Camii'nin restorasyon projesine ESPA'dan 4 milyon Euro ayrıldı.

Azınlıkça: Bunu neden söylüyorsunuz?

Yorgos Kalantzis: Çünkü burada özel mimari değere sahip bir Beyazıt Camii bulunmaktadır. Kültür Bakanlığı 2.12.2011 tarihinde 4.156.000 Euro bütçe ile bu eserin restorasyon projesini ESPA programına dahil etti. Bunun sadece tarihi eser açısın-

dan değil böyle zor bir malî konjonktürde birçok Trakyalıya iş imkânı verme açısından da ne anlama geldiğini bir düşünün. Yunanistan din veya ırk ya da renk ayırımı yapmaksızın bütün evlatlarıyla ilgilenmektedir.

İslamî usullere göre kesilmiş et ihracatı yapabilirsiniz

Azınlıkça: Bize son bir mesaj olarak neler söylemek istersiniz?

Yorgos Kalantzis: Zor günler geçiriyoruz. Şimdi başımızı dik tutup kendimizi aşarak ülke ve çocuklarımızın yararına sıkı bir şekilde çalışma zamanıdır. Eğer daha ilk andan itibaren ödenecek kişisel bedel hesap edilmeksizin Eğitim Bakanının hayata geçirdiği reformlar gibi düzenlemeler başka alanlarda da hayata geçirilmiş olsaydı, bugün bizi meşgul eden problemler daha az olacaktı. Her geçen gün biz eğer aynı yerde sayıyorsak, bu bizim için kayıp bir gün oluyor ve yeniden ayağa kalkabilmemiz için ödememiz gereken bedel de bir o kadar ağırlaşmış oluyor. Bu özellikle de azınlık için de geçerlidir. Kendisi için başkalarının karar vermesine müsaade ettiği müddetçe, başkalarının etrafında duvarlar örmesine izin verdiği müddetçe azınlık da bir o kadar daha fakir ve daha yalnızlaşacaktır. Size bir örnek vereyim: (Batı) Trakya'nın dağlık bölgelerinde Balkanların en kaliteli eti üretilmesine rağmen ve Arap devletleri tarafından tanınan ve hayvanların İslami usullere uygun olarak kesildiğini belgeleyebilecek resmi müftüler bulunmasına rağmen, bu etin Orta Doğu'ya ihraç edilmemesi mümkün mü?

Ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας Γιώργος Καλαντζής απάντησε τις ερωτήσεις του Αζινλίκτσα

Ρωτήσαμε στον Γενικό Γραμματέα των Θρησκευμάτων τις ερωτήσεις για τα θέματα της επικαιρότητας και ζητήσαμε τις απαντήσεις του.

Ο κ. Καλαντζής που γνωρίζει πολύ καλά την Δυτική Θράκη, ειδικός επιστήμονας στα θέματα της μειονότητας και Ισλάμ, απάντησε με ειλικρίνεια τις ερωτήσεις για την υπόθεση του τεμένους στην Αθήνα, αναφέρθηκε στη κατάσταση του τεμένους Σμίνθης, μίλησε για το θέμα της ανακαίνισης του τεμένους Ρε-

τζέπ Πασά της Ρόδου καθώς και για το τέμενος Βαγιαζίτ του Διδυμοτείχου.

Δεν είναι ανάγκη να πολυλογήσουμε, σας αφήνουμε να διαβάσετε την συνέντευξη που κάναμε με τον Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας.

Το μπαλάκι για την κατασκευή του τεμένους στην Αθήνα βρίσκεται στο Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

- Διαβάσαμε ότι προέκυψαν προβλήματα στο θέμα της κατασκευής του τεμένους στην Αθήνα, τελικά η υπόθεση που βρίσκεται; Πιστεύετε ότι στο επόμενο διάστημα τα πολιτικά σχήματα των κυβερνήσεων μπορούν να επηρεάσουν την διαδικασία κατασκευής του τζαμιού στην Αθήνα;

- Αρμόδιο για την κατασκευή του Τεμένους της Αθήνας σύμφωνα με το ν.4014/2011, είναι το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως είναι φυσικό αφού είναι το αρμόδιο Υπουργείο για να κατασκευάζει κτήρια του Δημοσίου. Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω τις εσωτερικές διαδικασίες ενός άλλου Υπουργείου. Το Τέμενος των Αθηνών, όπως γνωρίζετε, θα κατασκευαστεί με χρήματα της ελληνικής κυβέρνησης. Αν λοιπόν εμφανίζονται κάποιοι στην Θράκη και ειδικά στα χωριά, ζητώντας χρήματα από τους μουσουλμάνους για να χτιστεί το Τέμενος της Αθήνας, λένε ψέματα και αυτό που θέλουν είναι να εκμεταλλευθούν το Ισλάμ για να βάλουν χρήματα στην τσέπη τους. Δεν έχουν καμία άδεια από το κράτος και αυτό που κάνουν είναι παράνομο. Γι' αυτό όποιος μουσουλμάνος δεχθεί αίτημα να δώσει χρήματα για το Τέμενος των Αθηνών, πρέπει να το καταγγέλλει αμέσως στην Αστυνομία.

Μην πιστεύετε σε αυτούς που συγκεντρώνουν χρήματα για την

κατασκευή του τεμένους στην Αθήνα

- Γνωρίζετε, ασφαλώς, την υπόθεση του τζαμιού της Σμίνθης. Γιατί καθυστερεί τόσο πολύ η λύση του προβλήματος;

- Έχω επισκεφθεί τη Σμίνθη πριν πολλά χρόνια. Είναι πανέμορφο χωριό και έχει φιλόξενους ανθρώπους, περήφανους με χιλιόχρονες παραδόσεις που είναι γέννημα θρέμμα του βουνού. Έχουν τη δική τους γλώσσα, έχουν μια πανέμορφη παραδοσιακή φορεσιά και θυμάμαι ότι τότε είχα ζητήσει να αγοράσω ένα μαντήλι. Δεν μου το πούλησαν αλλά μου το χάρισαν και το έχω ακόμα. Αυτό που γίνεται στη Σμίνθη μας στενοχωρεί όλους μας γιατί οι συμπολίτες μας κατέληξαν να προσεύχονται σ' ένα υπόγειο. Έγιναν λάθη από πολλούς και αν τα λάθη διορθωθούν με λάθη, τόσο χειρότερα θα γίνουν τα πράγματα. Όταν προσεύχεσαι σ' ένα υπόγειο, δεν έχεις υπομονή αλλά θα ήταν χρήσιμο να σκεφθείς τι δεν έκανες καλά εσύ για να καταλήξεις εκεί. Οι νόμοι παραβιάστηκαν κατά την κατασκευή του καινούργιου Τεμένους και αυτό ήταν ένα κρίσιμο λάθος. Ορισμένοι σκέφτηκαν ότι αυτή είναι η ευκαιρία να δημιουργήσουν ένα ακόμα πρόβλημα στην περιοχή. Η πικρή αλήθεια είναι ότι το κατάφεραν. Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις ούτε είναι δυνατόν οι νόμοι να τεθούν σε σιωπηρή αχρησία. Πρέπει λοιπόν να βρεθεί μια νόμιμη λύση στο πρόβλημα. Ποιος είπε ότι αυτό είναι εύκολο ή ότι γίνεται με μια διαταγή; Μόνο σε αυταρχικά καθεστώτα γίνεται αυτό που θέλει όποιος έχει την εξουσία κι όχι αυτό που λένε οι νόμοι. Υπάρχει λοιπόν μια καθυστέρηση που έχει αιτίες.

Πολλοί από αυτούς που ανακατεύτηκαν στην

υπόθεση του Τζαμιού το έκαναν μόνο και μόνο για να κερδίσουν ψήφους ή επιρροή

- Θα μπορούσε να έχει λυθεί αμέσως το πρόβλημα;

- Φυσικά, αν γκρεμιζόταν ότι χτίστηκε παράνομα. Να σας πω μian ιδέα. Σκέφτηκε κάποιος να πει στο Κράτος. «Κάναμε λάθος, χτίσαμε παράνομα. Γκρεμίζουμε τα παράνομα αλλά επειδή δεν έχουμε τόσα χρήματα, μπορείτε να μας βοηθήσετε να το ξαναχτίσουμε;». Για όσους δείχνουν το Τζαμί και λένε «κοιτάξτε, το κράτος δεν μας αφήνει να το τελειώσουμε γιατί είμαστε μουσουλμάνοι» θέλω να τους πω ότι μπορούν και δείχνουν το Τζαμί γιατί το Κράτος δεν το γκρέμισε όπως θα μπορούσε να έχει κάνει.

Το κράτος δεν ενδιαφέρεται για ψήφους, ενδιαφέρεται να τηρούνται οι νόμοι, ενδιαφέρεται να προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών του. Δυστυχώς πολλά προβλήματα υπήρξαν και υπάρχουν γιατί πολλοί από αυτούς που ανακατεύτηκαν στην υπόθεση του Τζαμιού το έκαναν μόνο και μόνο για να κερδίσουν ψήφους ή χρήματα ή επιρροή.

- Ο καινούργιος νόμος για τα αυθαίρετα μπορεί να δώσει τη λύση;

- Χωρίς αυτό το νόμο, το Τζαμί θα έπρεπε να γκρεμιστεί. Άλλη λύση δεν υπήρχε. Ο νόμος αυτός να σας θυμίσω ότι ισχύει από τις 21 Σεπτεμβρίου 2011. Από τον Σεπτέμβρη λοιπόν και μετά υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο που μας επιτρέπει να βρούμε λύση. Από τότε μετρά ο χρόνος.

- Ποιες ήταν οι πρωτοβουλίες του Υπουργείου Παιδείας για το τέμενος της

Σμίνθης;

- Το Υπουργείο Παιδείας έχει κάνει όσα όφειλε για να τηρηθούν οι νόμοι και συγχρόνως να προστατευθεί το δικαίωμα των μουσουλμάνων να προσεύχονται σε έναν αξιοπρεπή χώρο λατρείας. Υπεγράφησαν δύο αποφάσεις, η μία πριν λίγες ημέρες, με τις οποίες το Υπουργείο έχει χαρακτηρίσει κοινωφελή τον χώρο και έχει συμφωνήσει στην προώθηση των σχετικών διαδικασιών για την ανέγερση νέου Τεμένους στη θέση του προϋπάρχοντος σύμφωνα με τις προβλέψεις των νόμων. Έτσι υπάρχει η δυνατότητα να ξεκινήσουν οι απαραίτητες διαδικασίες μέσα στο νομικό πλαίσιο όπως διαμορφώθηκε και από τον ν.4014/2011. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών νομιμοποίησής του όμως θα πρέπει να κατατεθεί η σχετική αίτηση στο Υπουργείο για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας. Αντιμετωπίσαμε το ζήτημα με ιδιαίτερη ευαισθησία γιατί πέρα από τις παρανομίες που έχουν γίνει, υπάρχει και η πραγματική ανάγκη των μουσουλμάνων συμπολιτών μας να προσεύχονται σε έναν αξιοπρεπή χώρο. Δεν λέω ότι το πρόβλημα έχει λυθεί, λέω όμως ότι βρισκόμαστε στην αρχή του τέλους του προβλήματος. Πάντως βρίσκομαι στο Υπουργείο από τον Ιούλιο και θα περίμενα ότι για ένα τέτοιο θέμα, η Βακουφική Επιτροπή θα είχε ζητήσει να συναντηθούμε. Γιατί δεν έρχονται στην Αθήνα που είναι η πρωτεύουσα του Κράτους, να συναντήσουν όλους τους αρμόδιους από το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Περιβάλλοντος για να καταλάβουν τι ακριβώς γίνεται και τι πρέπει να γίνει; Εδώ ήταν, είναι και θα είναι οι λύσεις, πουθενά αλλού.

Το τυρί το βλέπουν όλοι, αλλά την φάκα λίγοι

- Μπορούν να γίνουν διευκολύνσεις στο θέμα της διαγραφής του προστίμου;

- Δεν έχω αρμοδιότητα να απαντήσω. Όμως η πρόταση για την διαγραφή ή τη μείωση των προστίμων όσο ωραία ακούγεται στα αυτιά αυτών που πρέπει να πληρώσουν τόσο επικίνδυνη είναι πρώτα απ' όλα για τους ίδιους. Δεν θέλω να πω τώρα περισσότερα. Το τυρί το βλέπουν όλοι, αλλά την φάκα λίγοι. Καλό θα ήταν, όμως, αυτοί που βλέπουν τη φάκα, να μιλήσουν για το καλό όλων. Πάντως αν όλα είχαν γίνει νόμιμα από την αρχή, τώρα το Τέμενος θα λειτουργούσε και δεν θα υπήρχε κανένα πρόβλημα.

Είναι ψέμα να λέει κάποιος ότι η Ελλάδα δεν προστατεύει ορισμένα μνημεία της ιστορίας της επειδή είναι οθωμανικά

- Θα θέλαμε τη γνώμη σας για την κατάσταση του τεμένους Ρετζέπ Πασά της Ρόδου. Οι αρμόδιοι δήλωσαν ότι δεν υπάρχουν τα απαραίτητα κονδύλια για την ανακαίνιση του, ποια διαδικασία θα μπορούσε να ακολουθηθεί για την διάσωση του κτιρίου;

- Το Τζαμί του Ρετζέπ, όπως ξέρετε, υπέστη σοβαρές ζημιές από τους βομβαρδισμούς του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου. Ανήκει στο Βακούφ Ρόδου και το ελληνικό κράτος έχει ήδη δώσει χρήματα για την προστασία του. Ένα μέρος της προσοψής του κατέρρευσε εξαιτίας των πολύ έντονων καιρικών φαινομένων. Αυτό έχει συμβεί και σε άλλα μνημεία στην Ελλάδα. Πάντως είναι ήδη σε εξέλιξη οι προσπάθειες των αρμοδίων υπηρεσιών αλλά και του Δήμου για να δοθούν οι σωστές λύσεις. Χρήματα φυσικά και δεν υπάρχουν, γνωρίζετε ποια είναι η οικονομική κατάσταση της χώρας. Την ώρα που κόβονται μισθοί

και συντάξεις πρέπει να είστε πολύ προσεκτικοί όταν μιλάτε για χρήματα. Υπάρχει, όμως, το ΕΣΠΑ. Το αρμόδιο Υπουργείο που γνωρίζει πολύ καλά τα θέματα εργάζεται για να βρει λύσεις. Όμως, όταν κάποιος απομονώνει μια μόνο περίπτωση και προσπαθεί να πει ότι αυτός είναι ο κανόνας, κάνει μια άδικη πράξη γιατί λέει ένα ψέμα αδικώντας εκείνους που δουλεύουν. Θα ήθελα να θυμίσω στους μουσουλμάνους συμπολίτες μας, μια φράση από το Κοράνι: «Κι οδυνηρή είναι η τιμωρία που τους περιμένει, γιατί έλεγαν ψέματα».

Εάν ήμουν Θρακιώτης θα στεκόμουν περισσότερο όχι στο τι γίνεται στη Ρόδο αλλά τι γίνεται στον τόπο μου.

- Ποιο είναι το ψέμα;

- Το ψέμα είναι ότι η Ελλάδα δεν προστατεύει ορισμένα μνημεία της ιστορίας της γιατί είναι μουσουλμανικά ή οθωμανικά. Αυτό κρύβεται πίσω από την δημοσιότητα που δόθηκε στην υπόθεση του Ρετζέπ Τζαμί. Να σας πω λοιπόν ότι η Ελλάδα επειδή ακριβώς είναι μια σύγχρονη, δημοκρατική χώρα που ξέρει να σέβεται την ιστορία και τον πολιτισμό της χωρίς διακρίσεις, έχει διαθέσει 13.346.491 ευρώ από το Γ' ΚΠΣ για την αναστύλωση και ανάδειξη των μουσουλμανικών ή των οθωμανικών μνημείων που βρίσκονται σε όλη τη χώρα. Στο ΕΣΠΑ 2007-2013 έχουν ενταχθεί έργα 8.286.000 ευρώ για τον ίδιο σκοπό. Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι στη Ρόδο αναστυλώθηκε και αναδείχθηκε το Τέμενος του Σουλεϊμάν που είναι ένα πραγματικό στολίδι για την πόλη. Το Υπουργείο Πολιτισμού μάλιστα το παραχώρησε και για το Ραμαζάνι. Αυτά είναι που έχουν πραγματική σημασία και δείχνουν με πράξεις ποιος νοιάζεται για τη χώρα και ποιος απλώς θέλει να δημιουργεί συνέχεια προβλήματα. Πάντως,

αν ήμουν Θρακιώτης θα στεκόμουν περισσότερο όχι στο τι γίνεται στη Ρόδο αλλά τι γίνεται στον τόπο μου.

Σε μια τόσο δύσκολη οικονομική συγκυρία εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ το έργο αποκατάστασης του Τεμένους Βαγιαζήτ με προϋπολογισμό 4 εκατομμύρια ευρώ

- Γιατί το λέτε αυτό;

- Γιατί εδώ υπάρχει το Τέμενος του Βαγιαζήτ που είναι ένα μνημείο ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας. Το Υπουργείο Πολιτισμού στις 2/12/2011 ενέταξε στο ΕΣΠΑ το έργο της αποκατάστασής του ύψους 4.156.000 ευρώ. Σκεφθείτε τι σημαίνει αυτό όχι μόνο για το μνημείο αλλά και για το πόσοι Θρακιώτες θα βρουν δουλειά σε μια τόσο δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Η Ελλάδα νοιάζεται για όλα τα παιδιά της ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους ή τη φυλή τους ή το χρώμα τους.

Μπορείτε να κάνετε εξαγωγή κρέατος που η σφαγή του έχει γίνει σύμφωνα με τις προσταγές του Ισλάμ

- Αν θέλατε να μας δώσετε ένα τελευταίο μήνυμα, ποιο θα ήταν αυτό;

- Ζούμε μέρες πολύ δύσκολες. Τώρα είναι η ώρα να σηκώσουμε ψηλά το κεφάλι και να εργαστούμε σκληρά ξεπερνώντας τον εαυτό μας προς όφελος της χώρας και των παιδιών μας. Αν οι μεταρρυθμίσεις, όπως αυτές που πραγματοποίησε η Υπουργός Παιδείας χωρίς να υπολογίσει το προσωπικό κόστος, είχαν ξεκινήσει και σε άλλους τομείς από την πρώτη στιγμή, σήμερα θα είχαμε λίγα να μας προβληματίσουν. Κάθε μέρα που περνάει και εμείς παραμένουμε ίδιοι, είναι μια χαμένη μέρα που αυξάνει το κόστος που πρέπει να καταβάλλουμε για να σταθούμε ξανά στα πόδια μας. Κι αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τη μειονότητα. Όσο αφήνει άλλους να αποφασίζουν γι' αυτή, όσο αφήνει άλλους να χτίζουν τείχη γύρω της τόσο πιο φτωχή, τόσο πιο απομονωμένη θα γίνεται. Είναι δυνατόν, για να σας πω ένα απλό παράδειγμα, ενώ στα βουνά της Θράκης παράγεται το καλύτερο κρέας των Βαλκανίων και υπάρχουν οι νόμιμοι Μουφτήδες που είναι αναγνωρισμένοι από τα αραβικά κράτη και μπορούν να πιστοποιήσουν ότι κατά τη σφαγή του ζώου όλα έγιναν σύμφωνα με τις προσταγές του Ισλάμ, να μην γίνεται εξαγωγή αυτού του κρέατος στη Μέση Ανατολή;

Eğitim ve Dinişleri Bakanı Diamantopoulou'nun imzasını taşıyan resmi karar geldi İrfan Uzun: Dolaphan camisinde olumlu süreç başladı

İrfan Uzun: Dolaphan camisinde olumlu süreç başladı

Doğu Makedonya Trakya Eyalet Başkan Yardımcısı İrfan Uzun, Dolaphan (Sminthi) Camii ile ilgili sorunun en sonunda çözölme istikametine girdiği müjdesini verdi.

Eğitim ve Dinişleri Bakanı Anna Diamantopoulou'nun imzasını taşıyan resmi kararla Dolaphan Camii sorunun büyük ölçüde halledilmek üzere rayına girdiğini söyleyen İrfan Uzun, "Dolaphan Camii sorununun çözölümü yolunda olumlu süreç başladı. Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı Dinişleri Genel Müdürlüğü Yabancı Din ve Mezhepler Dairesi Yabancı Dinler 2. Şubesi tarafından Doğu Makedonya Trakya Eyalet Başkanlığı Şehir Planlama Birimi ile Dolaphan Camii Mütevelli Heyetine gönderilen resmi kararla, Dolaphan Camii ile ilgili olumlu yönde süreç başlatılmış oldu." açıklamasında bulundu.

Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı tarafından, İşkeçe Belediyesi Şehir Planlama Müdürlüğü'nün 2560/ protokol numaralı ve 26.09.2011 tarihli Dolaphan yerleşim bölgesindeki caminin iş-

levselliğinin onayına yönelik başvuru yazısına verilen yanıtta, "Öncelikle biriminiz tarafından tüm yasal koşulların yerine getirildiğinin tespit edilmesi halinde, Dolaphan'da önceden var olan caminin yerinde yeni bir caminin inşa edilmesine yönelik işlemlerin ilerletilmesinde mutabık kalındığı bilinmelidir." deniliyor.

Eğitim ve Dinişleri Bakanı Anna Diamantopoulou'nun imzasını taşıyan 12 Ocak 2012 tarihli kararda ayrıca şu ifadelere yer veriliyor:

"Verilen söz konusu onay hiçbir şekilde caminin faaliyetine yönelik izni oluşturmamaktadır. Yetkili Şehir Planlamacılığı Birimi tarafından yasallaştırma işlemlerinin tamamlanmasından sonra, başvuru sahiplerinin ilgili başvuru ve gerekli tüm evraklarla birlikte söz konusu caminin yasal olarak faaliyete geçebilmesi için gerekli izinin verilmesi amacıyla Eğitim, Ömür Boyu Öğrenim ve Dinişleri Bakanlığı'na söz konusu belgeleri sunmaları mecburidir."

*

Genç Bakış

Aydın Bostancı
bostancıaydin@yahoo.com

Yanya'nın medarıftiharı Nizamettin Bey

Geçen yıl Yanya şehrini ilk defa ziyaretimden önce bu güzel tarihi kenti hep Tepedelenli Ali Paşa ve Yanya şehrine hâkim meşhur Aslan Paşa Camii ile biliyor, meşhur adası ve gümüşçüleriyle hayal ediyordum.

Hakikaten de Yanya görülmeye değer bir şehir. Minareleriyle süzülen tarihî camileri, eski kiliseleri, Yunanistan'ın en eski havraları ve tarihî konaklarıyla büyüleyici bir kent. Tarihle iç içe barışık kozmopolit bir şehir. Kaldığım otelin tam karşısında Osmanlı'nın son sadrazamlarından Tevfik Paşa'nın yaptırdığı saat kulesi, padişah turaları, rik'a ve farişî hatlarıyla yazılmış nefis kitabeleri ve Osmanlı armasıyla dimdik ayakta duruyor. Aslan Paşa ve Fethiye Camileri ise ince uzun minareleriyle Yanya şehrinin tarihi silüetini tamamlıyorlardı. Yanya denilince ilk akla gelen Tepedelenli Ali Paşa ve onun yaptırdığı cami, medrese ve hayır kurumları bugün hâlâ varlıklarını koruyor ve Osmanlı Paşası aradan neredeyse iki asırlık bir zaman geçmesine rağmen Yanya'da bugün bile saygıyla anılmaya devam ediyor.

Tarihçiler tarafından çelişkili rivayetlerle anılan Ali Paşa, öyle veya böyle günümüzde Yanya'nın yegâne sembolü halinde varlığını korumaya devam ediyor. Bu tarih dolu şehirde, hayatta kalan tek Osmanlı Müslüman'ıyla tanışacağım aklıma gelebilecek en son şeydi. Tarihin içinden fıskıran bu Osmanlı beyefendisini, Sultan II. Abdülhamit'in 1899 yılında yaptırdığı Hamidiye İnas Rüştüyesi karşısında bulunan tarihî bir kafeteryada tanıma fırsatı buldum. 84 yaşında ama capcanlı ve coşku dolu bu beyefendi son Yanya Müftüsü Mustafa Fuat Efendi'nin dama-

dı Nizamettin Metkobey'den başkası değildi. Şık giyimi ve sosyal kişiliğiyle her görenin yanına gelerek kendisine selam verdiği ve yanında taşıdığı iki cep telefonuyla herkesi hayrete düşüren bu yaşlı çınar, etrafına canlılık ve sevgi saçan büyüleyici bir karaktere sahipti. Bizleri masasına davet ettiğinde daha doğru dürüst tanışmadan yanına beş on kişinin gelip büyük bir saygı ve sevgi ile hal hatır ettiğini hayretle izledim. Yunanca, Musevice ve Arnavutçayı ana dili gibi kusursuz konuşuyor, kendisinin hatırını sormaya gelen herkese ayrı bir ustalıkla hitap ediyor, hal hatırını soranlar yanından âdeta ayrılmak istemiyorlardı. Konuşurken insanın gözünün içine bakarak keskin fakat sevgi dolu bakışlarıyla karşındakini hayrete bırakacak şekilde etkileyebiliyordu. Hayatımda ilk defa böyle bir kişilikle tanışıyordum. Tam manasıyla Yanya'nın ileri gelen eşrafından bir insan karşında duruyordum. Bizi olanca nezaketi ve canlılığıyla kabul etti ve tanıştık.

Nizamettin Bey, 24 Aralık 1927 yılında Gazali Bey ile Melek Hanım'ın oğlu olarak Yanya'da dünyaya gelmiş. İlk ve ortaöğreniminden sonra Yanya'daki Alliance Musevi Okulu'na ilk giden Müslüman öğrenciler arasında yer almış. Uzun yıllar ticaretle uğraşan Nizamettin Bey, akrabalarını ziyarete gittiği Arnavutluk'ta diktatör Enver Hoca yönetimi tarafından 17 yıl Tiran'da tutsak tutularak memleketine dönmesine izin verilmemiş. Uzun bir aradan sonra memleketi Yanya'ya dönen Nizamettin Bey, 1900'lü yılların başında Yanya Mahkeme-i Şeriyeye Başkâtipliği görevinde bulunan ve 1913 yılında İstanbul'daki Şeyhülislamlık (Meşihat) makamı tara-

findan Yanya Mahkeme-i Şeriyye Başkatipliğinden Yanya Müftülüğü görevine terfi ederek 1949 yılındaki vefatına kadar son Yanya Müftüsü olarak görev yapan Mustafa Fuat Efendi'nin kızı İhsan hanımla evlenmiş. 1916 yılında Yanya'nın Yunanistan'a geçmesiyle birlikte, Yunan hükümeti Yanya Müftüsünü değiştirmemiş ve vefatının sonuna kadar Mustafa Fuat Efendi müftülük görevini sürdürmüştür. Nizamettin Bey Mustafa Fuat Efendinin kızı İhsan hanımla evlenmiş. 1924'teki zorunlu nüfus mübadelesinden muaf tutulan bazı Osmanlı aileleri ve civardaki Müslümanlara yönelik dini hizmetleri yürüten Müftü Mustafa Fuat Efendi'nin 1949 yılında vefatından sonra, damadı Nizamettin Bey bölge Müslümanlarının problemleriyle hayatının sonuna kadar yakından ilgilenmiş, onların âdeta manevi babalığını yürütmüştür. Nizamettin Bey Batı Trakya ile de daima yakın temas içerisinde olmuş her yıl azınlığın fakir ve fukarasına dağıtılmak üzere onlarca kurban bağışlarında bulunmuştur. Rodop ilindeki Merhum Karacaoğlan Köyü İmamı Abdullah Topal Hüseyinoğlu 1945'li yıllarda askerlik görevi için gittiği Yanya'da askeriye komutanı tarafından Müftü Mustafa Fuat Efendi'nin hizmetine verilir ve askerlik görevi tamamlanana kadar müftünün hizmetinde bulunur. Müftü Mustafa Fuat Efendi vefat ettiğinde kendisi için askeri tören düzenlenir ve defin işlemlerini merhum Karacaoğlan köyü imamı Abdullah Topal Hüseyinoğlu gerçekleştirir. Müftü Fuat Efendi ve damadı Nizamettin Bey ile ailevi dostluk kuran merhum Karacaoğlan köyü imamı, oğlu Mustafa İmamoğlu'nu da aile ile tanıştırır ve Nizamettin Bey vefat edene kadar bu dostluk devam eder. Nitekim, Mustafa Fuat Efendi'nin cenaze ve defin işlemlerini gerçekleştiren merhum Karacaoğlan Köyü İmamı Abdullah Topal Hüseyinoğlu olmuş, Fuat Efendi'nin damadı Nizamettin Bey'in defin işlemleri ve cenazesini kıldırma görevi ise oğlu Mustafa İmamoğlu tarafından gerçekleştirilmiştir.

17 Aralık 2011 Cumartesi gecesi hayata gözlerini yuman Nizamettin Bey'in vefatını öğrendiğimde tarif edilemez bir üzüntü hissettim.

Hâlbuki kendisini çok az tanımış ve kendisiyle bir kaç saate sığın bir zamanı birlikte geçirmiştim. Fakat vefatına çok üzüldüm; belki de içimde hissetti-

ğim bu tarif edilemez burukluk onun Yanya'nın son Osmanlı Müslümanlarından ve kendisini etrafa bu kadar çok sevdirmesinden kaynaklanıyordu. Keşke kendisini daha çok tanıyabilme fırsatım olsaydı. Buna rağmen kısa zaman için bile olsa kendisiyle tanışma fırsatı yakaladığım için kendimi şanslı adediyorum. Dinine ve kültürüne bağlı olarak yaşayan fakat bölgedeki Müslüman, Hıristiyan, Musevî vatandaşlar ile siyasî, askerî ve dinî zevatın tamamının takdir ve saygısını kazanan Nizamettin Bey ile gururlanmamak elde değil. Kendisine kayınpederi Müftü Mustafa Fuat Efendi'nin nerede metfun bulunduğunu sorduğumda, "Aslan Paşa Camii'nde Esat Paşa'nın yanında gömülü, sancak yeri olan Esat Paşa'nın kabridir. Yanındaki ise Müftü Efendi'nindir, ziyaret edersen ruhuna bir fatiha oku" dedi ve dediği üzere Aslan Paşa Camii'ne gidip son Yanya Müftüsü olarak görev yapan Mustafa Fuat Efendi'nin kabrini buldum. Mezar taşı yok, fakat Esat Paşa'nın kabrinin yanında gömülü. Sağanak yağın bir Mayıs yağmuru altında son Yanya Müftüsünün kabri başında bulunmanın mutluluk ve hazzını satırlarla tarif etmek mümkün değil. Hayattayken bizler tarafından bilinmeyen bu insanlar, öldükten sonra bile arkalarında kabirlerinde kim olduklarını yazan emareler bırakmamışlardı. Aslan Paşa Camii haziresinde isimsiz onlarca mezarın bulunduğunu fark ettim, kimisi paşa, kimisi bey, kimisi de yerli Osmanlı Müslümanlarının yalnız ve mahzun kabirleriydi.

Kendisinden ayrılmadan önce Nizamettin Bey'e Yanya'da kendisini yalnız hissedip hissetmediğini sorduğumda bana gülümseyerek "Hayır! Nasıl yalnız hissedebilirim ki, Yanya bana ait, ben de Yanya'ya aidim" dedi.

21 Aralık 2011 Çarşamba günü öğle namazını müteakip yağmurlu bir havada toprağa verilen Nizamettin Bey'in cenazesine katılanlar arasında yer alan sabık Epir Bölge Genel Sekreteri P. Papadopoulos, "Bugün Yanya'nın önemli bir tarihî mirası aramızdan ayrılmıştır. Kişiliğiyle Yanya'ya renk katan Nizamettin Bey'i arayacağız." dediğini öğrendiğimde, Nizamettin Bey'in bana ayrılmadan önce "Yanya bana ait ben de Yanya'ya aidim" derken ne demek istediğini daha iyi anladım.

Allah rahmet eylesin ve mekânı cennet olsun...

Yanya'nın son Müslümanı Nizamettin Metkobey

Son Yanya Müftüsü Mustafa Fuat Efendi ile Esat Paşa'nın Yanya'daki Aslan Paşa Camii haziresindeki kabirleri

23 Mayıs 1949 tarihinde son Yanya Müftüsü Mustafa Fuat Efendi'nin askeri tören eşliğinde Aslan Paşa Camii haziresine defnedilişi. Sağdan birinci asker merhum Karacaoğlan Köyü İmamı Abdullah Topal Hüseyinoğlu'dur. Tabutun üzerinde ise Müftü'nün sarığı görülmektedir

İslam Uzmanı Avukat Yorgos Doudos Sokratis Ksinidis'in "Yeni müftü kanunu şer'i yetkilerin kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür" açıklamasına cevap verdi

İslam Uzmanı Avukat Yorgos Doudos, Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili İşkeçe (Xanthi) PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis'in 9 Ocak 2012 tarihinde düzenlediği basın toplantısında, "Yeni müftü kanunu şer'i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür" şeklindeki açıklamasına cevap verdi.

Yorgos Doudos'un Azınlıkça Online ekibi tarafından Türkçeye çevrilen cevap makalesi şu şekildedir:

SOKRATİS KSİNİDİS'İN

13.1.2012 TARİHLİ BASIN TOPLANTISI

Kalkınma Rekabetçilik ve Denizcilik Bakan Vekili Sokratis Ksinidis'in kısa süre önce (Batı) Trakya'daki basın yayın mensuplarına yönelik düzenlediği ve kendisi tarafından 13 Ocak 2012 tarihinde internete yüklenen basın toplantısını izleme fırsatı yakaladım.

Sayın Bakanın düzenlediği basın toplantısının tamamını yorumlayarak sözü uzatmak niyetinde değilim. Fakat sadece müftüler konusunda ilgili beyanlarını yorumlamakla yetineceğim.

Sayın Ksinidis Trakya Dimokritos Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenim görmüş İskeçeli bir avukattır. Düzenlediği basın toplantısında müftüler konusundaki görüşlerine ağırlık kazandırmak amacıyla kendisinin avukatlık, bilim adamlığı ve Avrupa vatandaşlığı vasıflarına atıfta bulunmuştur.

Din farkı gözetilmeksizin bu ülkenin her vatandaşı, kamu yaşamını ilgilendiren her konuda görüşlerini hiçbir engelle karşılaşmaksızın açıkça dile getirme hakkına sahiptir. Ayrıca profesyonel politikacılar her ne kadar halkın gerçek anlamda çıkarlarına zarar veren ve devlet meselelerini idare etmede itimattan uzak ve sonuç vermeyen bir politik sisteme etkin olarak katılarak vatandaşların gözünde değer kaybına uğramış ve ikna edici olmaktan uzak olsalar da, serbestçe görüşlerini dile getirebilirler. Sayın Ksinidis, İskeçe milletvekili seçildiğinden itibaren, hem PASOK içerisinde hem de geçmiş ve gelecek hükümet oluşumlarında süratli bir gelişme kaydetti. Dolayısıyla, uluslararası vurguncuların çıkarlarının güvence altına alınması adına ülkeyi topluca "hacze" götüren ve Hristiyan, Müslüman ve Musevi herkesi boyunduruk altına sokan siyasî sisteme, eğer kendisinin de etkin olarak katıldığını kabul edersek, kendisinin bundan şikâyet etmemesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Ksinidis bir avukat, bir bilim adamı ve bir Avrupa vatandaşı olarak, bugün geçerli olan hukuk kapsamındaki müftülerin şer'i yetkilerine karşı olduğunu beyan etti. Hatta dile getirdiği bu görüşünün Yunanistan'daki müftüler meselesinde sergilenmesi "lazım gelen" bir tutum olduğunu

“Sanki diyeceksin ki, Müslümanlar zihinsel özürsüzler ve cemaatlerinin önceliklerini belirlemekten acizler! belki ama herkesin yeniden fikirlerini dile getirmesinde fayda var sanıyorum...”

öne sürdü. Herhalde kendisi bunu söylerken bakanlık vasfının yanı sıra seçim bölgesindeki gazetecilere ve seçmenlerine ne kadar ilerici bir insan olduğunu göstermek için Avrupa vatandaşı sıfatını da ekledi. Buna göre, eski yıllardan beri taklitçiliğin hâkim olduğu Yunanistan, Avrupa ile özdeşleşen ve her halükârda ilerici sayılan bir ülke olmakla birlikte kazanılmış bir Avrupa'da gericiler arasında yer almaya mahkûm edilmiştir.

Hükümet üyesi olan Bay Ksinidis basın toplantısında, resmi müftü ile kendisine "İskeçe Müftüsü" sıfatıyla tebrik kartları gönderen "sözde" müftünün varlığının karmakarışık bir durum yarattığını belirtti. Eğer arapsaçına dönen bu durum devlet tarafından tanınan bir müftü ile bakanın ifadesiyle "sözde müftü" olarak bir diğer şahsın varlığından kaynaklanıyorsa, bu on yıllardır Yunan devletinin bu gerçeğe isabetli bir yaklaşım sergileyememesi ve buna cesaret edememesinden ileri gelmektedir. İskeçe'den profesyonel bir siyasetçi olarak bakanlık koltuğunda oturan Ksinidis kendisinin arapsaçı olarak nitelendirdiği bu durumun yaşanmasında bizatihi ciddi sorumluluk sahibidir.

Sokratis Ksinidis müftülerin şer'i yetkilerine karşı olduğunu belirterek bunun geç-

mişin bir kalıntısı olduğunu ve iptal edilmesi gerektiğini ifade etti. Ksinidis bunun bilimsel ve kültürel açıdan yapılması “lazım gelen” bir çözüm olduğunu söylerken, müftünün şer’i yetkilerinden arındırılmasının, azınlıktaki olgunluk eksikliği nedeniyle tökezleyebileceğini de sözlerine ekledi.

Bay Ksinidis gibi (Batı) Trakya’daki avukatların büyük çoğunluğu, hangi dine mensup olursa olsunlar, hiçbir zaman İslam hukuku ile bilimsel olarak ilgilenmemişler ve şer’i kanunlara bilimsel açıdan yaklaşmamışlardır. Bunun aksine, İslam kültürünün yüzyıllarca geliştirdiği ve dünyadaki 2 milyar Müslümana canlı bir gerçek olarak hitap eden hukuk geleneğini bir kendini beğenmişlikle küçümsemişlerdir. Diğer yandan, bir zamanlar İngiliz sömürgecilerin Londra şehrinden Hindistan halklarının yaşamlarının iyileştirilmesi için neyin yararlı ve gerekli olduğuna karar vermeleri gibi, bugün de ister Atina’dan siyasî kariyer peşindeki politikacılar olsun, isterse de Gümölcine (Komotini), Selanik veya başka bir yerde bulunan üniversite kürsülerinden olsun, Batı Trakya’daki Müslümanların medenîleştirilmesi için ne yapılması gerektiğinin kararını vermeye kalkıyorlar. Sanki diyeceksin ki, Müslümanlar zihinsel özür-lüler ve cemaatlerinin önceliklerini belirle-mekten acizler!

Açıkça haberi olmadığı anlaşıldığı için Bay Ksinidis’e şunu hatırlatmak isterim: “Parlak” Büyük Britanya’da 2008 yılından itibaren Müslümanlara yönelik şer’i mahkemeler kurulmuş ve faaliyete geçirilmiştir. Kurulan bu şer’i mahkemeler tüm Büyük Britanya adalarında yaşayan Müslümanları kapsayacak şekilde aynen buradaki müftü gibi Büyük Britanya’daki Müslümanlar

arasında İslam aile hukukunu tatbik eden şer’i hâkimlerce yürürlüğe girmiştir. Bu şer’i mahkemeler tarafından alınan kararlar Britanya devleti tarafından tanınmaktadır! Almanya Federasyonu’nda evlilik ve boşanma meselelerine bakan devlet mahkemele-ri, Müslümanlar arasında şer’i hukuka göre evlenenlerin boşanma işlemlerini, Alman medenî kanununa göre değil, İslam şer’i hukukunun öngördüğü şartlara göre de-ğerlendirmektedirler! Eğer Atlantik’e geç-er de Kanada’da bulunursak, Müslümanlara yönelik şer’i mahkemelerin resmî olarak faaliyetlerini sürdürdükleri sürpriziyle kar-şılaşmış oluruz.

Ülkemizdeki müftülere kadı vasfıyla tanınan şer’i yetkilerin kurumsal çerçeve-sinde iyileştirmeler yapılması gerektiğine zaten kimsenin itiraz edeceğini zannetmi-yorum. Bugünkü geçerli yasalarda Müslü-man vatandaşlar hukuk yazımındaki teknik bazı sıkıntılarla karşılaşmaktadırlar. Teknik olan bu hatalar nedeniyle medenî hukuk hâkimleri müftünün davası tamamlanmış ve icra edilmek üzere çıkardığı kararların tanınması aşamasında, aynı konu üzerine müftünün kararına zıtlık teşkil eden karar-lar çıkararak Müslüman vatandaşlar arasın-da adaletin tesisinde güvensizlik duygusuna sebebiyet vermekte ve fakir vatandaşları da kabul edilemez bir sıkıntı ve telaşa sürükle-mektedirler. Bu konuda birçok iyileştirme-lere gidilebilir, fakat şu anda bunun üzerin-de durup sözü uzatmayacağım.

Bu koşullar altında parlamentoda ço-ğunluğu bulunan ve sosyalistlik iddiasında bulunan bir parti, bu ideolojiyi bayağılaştırarak en uç seviyelere çekmesini başarmış ve sosyalistliği yerli ve yabancı bankaların ka-pitalist sisteminin metresi haline getirmiş ve

haksız da olsa şüphesiz şekilde demokrasiyi aksaklığa uğratmıştır. Çünkü halk egemenliğini çürüten bir demokrasi, aynen bugün boyunduruk altına sokulan Yunanistan'da olduğu gibi, halkın özgürlüğünün elinden alınması için bir mazeret teşkil etmektedir. Dolayısıyla demokrasi ile ilgili konuşmamız boş lakırdı olacaktır. Bütün bunlara rağmen, bugünkü durumu kabul etmediğimiz ve bunun aksine şüphe ettiğimiz için Bay Ksinidis ve benzerlerine, kendileri de bu krizin ve boyunduruğun bir parçasını oluşturmalarına rağmen, şunu hatırlatmak isteriz: Gerçek demokrasi, kurumsal ademi merkezîyetçiliği bile adalet nezdinde destekleme mecburiyetindedir!

(Batı) Trakya'daki avukatların ve azınlık siyasetçilerinin müftülerin şer'i yetkilerine karşı olduklarını gözlemlemiş bulunmaktayım. Avukatların, müftülerin şer'i yetkilerine karşı olmalarının altında meslekî çıkarlarının bulunduğu ve müftünün bir yargıç olarak avukatlık mesleklerinin içeriğini azalttığını düşündüklerinden bu yetkilere karşı çıktıklarını düşünüyorum. Azınlık siyasetçileri ise müftünün bu yetkilerle basit bir din adamı olmadığı ve Müslümanların anayasası gereğince bir dizi konuya bakan normal bir yargıç olarak ön plana çıkarak bir cemaat lideri vasfı bulunduğu için müftünün Müslüman seçmen üzerindeki kendi denetim ve etkilerini kısıtladığını düşünüyorlar.

Bay Ksinidis'in basın toplantısında değindiği bir bölümü de yorumlamadan geçemeyeceğim. Kendisi düzenlediği basın toplantısında, iki eşlilik, çok eşlilik ve erken yaşta evlenmelere değinerek müftülere tanıyan ve yürürlükte olan bugünkü şer'i hukuk statüsü kapsamında bütün bunların gerçek-

leştiğini ihtiyatsızca ima etti. Yani müftülerin Yunanistan'da iki eşliliği ve çok eşliliği uyguladıklarını ve erken yaşta evliliklere müsaade ettiklerini kastetti. Bay Ksinidis yaşça ve siyasetçe genç birisi olarak gerçekleri çarpıtma sanatını iyi öğrenmiş gözüküyor. Avukatlık mesleğinde de yeni olduğu için kendisine konuyla ilgili şunu söylemek istiyorum. Hakikaten on yıllar önce İskeçe (Xanthi) bölgesinde iki eşli olduğu tespit edilen bir Müslüman vatandaş aleyhine cezai kovuşturma açılmış ve mahkeme söz konusu vatandaşın bunun suç olduğunun bilincinde olmadığı gerekçesiyle beraatına karar vermişti.

Hatta söz konusu karar, zihnim beni yanıltmıyorsa, ceza ruzmanelerinde de yayınlanmıştı. Bu dava dışında Batı Trakya'nın hiçbir müftülüğü tarafından "çok eşli evlilik" için şer'i izin verilmemiştir. Erken yaşta evlilikler konusuna gelince, gerçekten de bazı dönemlerde bu gibi evliliklerin yapıldığı görülmüş ve bu tür evliliklerin sadece belirli bir etnik grup tarafından ve din farkı gözetilmeksizin erken yaşlarda evlenmek zorunda kaldıkları bilinmektedir.

Batı Trakya'da saygınlığı ve ilmi ile tanınan bir müftü tarafından, bu tür erken evlilik durumlarında nikâhın kıyılabilmesini gerektirecek sebeplerin söz konusu olup olmadığını tespit edebilmek amacıyla itinalı bir süreç izlendiğini ve benzer uygulamanın Yunan Medenî Hukuku tarafından da ilgili sebepler söz konusu olduğunda erken yaşta evlenmeye yargıç izniyle müsaadesinin öngörüldüğünü belirtmek isterim.

YORGOS A. DOUDOS
AVUKAT VE İSLAM UZMANI
SELANİK

Απάντησε στις δηλώσεις του κ. Ξυνίδα που δήλωσε ότι «το καινούργιο νομοσχέδιο είναι μια γέφυρα μέχρι την οριστική κατάργηση των δικαστικών αρμοδιοτήτων»

Ο Ειδικός Ισλαμολόγος και Δικηγόρος Γιώργος Δούδος απάντησε στις δηλώσεις του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Βουλευτή ΠΑΣΟΚ Ξάνθης κ. Σωκράτη Ξυνίδα στη συνέντευξη τύπου που παρέθεσε στις 9 Ιανουαρίου 2012 και δήλωσε ότι «το καινούργιο νομοσχέδιο είναι μια γέφυρα μέχρι την οριστική κατάργηση των δικαστικών αρμοδιοτήτων».

Το άρθρο του κ. Γιώργου Δούδου έχει ως εξής:

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ 13.01.2012 ΣΩΚΡΑΤΗ ΞΥΝΙΔΗ

Είχα την ευκαιρία να παρακολουθήσω την πρόσφατη συνέντευξη τύπου που παραχώρησε προς τα ΜΜΕ της Θράκης ο αναπληρωτής υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Σωκράτης Ξυνίδης και αναρτήθηκε από τον ίδιο στο διαδίκτυο από τον ίδιο στις 13 Ιανουαρίου 2012.

Δεν έχω την πρόθεση να πλατειάσω σχολιάζοντας το σύνολο της συνέντευξης

του κυρίου Υπουργού, αλλά θα περιοριστώ στα όσα ανέφερε σχετικά με το θέμα των Μουφτήδων.

Ο κ. Ξυνίδης είναι δικηγόρος Ξάνθης και έχει σπουδάσει στην Νομική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου. Όταν αναφέρθηκε στη συνέντευξή του στο θέμα των Μουφτήδων επικαλέσθηκε την ιδιότητά του ως δικηγόρου, ως επιστήμονα και ως Ευρωπαίου πολίτη, προφανώς για να προσδώσει βαρύτητα στις θέσεις που εξέφρασε.

Είναι δικαίωμα κάθε πολίτη αυτής της χώρας, ανεξαρτήτως θρησκευματος, να διατυπώνει ανεμπόδιστα τις απόψεις του για κάθε θέμα που απασχολεί τη δημόσια ζωή.

Επίσης οι επαγγελματίες πολιτικοί, ανεξαρτήτως της απαξίας που τους επιφυλάσσουν οι πολίτες, λόγω της εν γένει ενεργού συμμετοχής τους σε ένα πολιτικό σύστημα, που έχει αποδειχθεί επιζήμιο για τα πραγματικά συμφέροντα του λαού και τον αφερέγγυο και αναποτελεσματικό τρόπο διαχείρισης των ζητημάτων του κράτους, μπορούν να αρθρώνουν λόγο ακώλυτα, έστω και αν ο λόγος τους συνήθως δεν πείθει.

Ο κ. Σωκράτης Ξυνίδης αφότου εκλέχτηκε βουλευτής Ξάνθης είχε μια αλματώδη εξέλιξη τόσο στους κόλπους του ΠΑΣΟΚ, όσο και στα κυβερνητικά σχήματα παρελθόντος και παρόντος....

Επομένως, ας μη διαμαρτυρηθεί αν τον θεωρούμε, συμμετοχο του πολιτικού συστήματος που έχει οδηγήσει τη χώρα σε συνολική «υποθήκευση» χάριν της

διασφάλισης των συμφερόντων των διεθνών κερδοσκόπων δανειστών της και τον λαό μας, Χριστιανούς, Μουσουλμάνους, Εβραίους κ.λπ. υπό κηδεμονία!

Ο κ. Ξυνίδης, ως δικηγόρος και επιστήμονας, αλλά και ως Ευρωπαίος εξέφρασε τη θέση ότι είναι αντίθετος προς τις δικαστικές δικαιοδοσίες του Μουφτή, που προβλέπει το ισχύον νομικό πλαίσιο σήμερα. Μάλιστα διατύπωσε την άποψη ότι αυτή η θέση του αποτελεί το 'δέον' ως προς το θέμα των Μουφτήδων στην Ελλάδα. Μάλλον πρόσθεσε στις ιδιότητες που φέρει ο κ. Υπουργός και αυτήν του Ευρωπαίου πολίτη για να καταδείξει στο κοινό του, στους δημοσιογράφους της εκλογικής περιφέρειάς του αλλά και στην εκλογική πελατεία του, ότι είναι προοδευτικός άνθρωπος (!) αφού στην Ελλάδα του μιμητισμού από παλαιούς χρόνους ό,τι ταυτίζεται με την Ευρώπη, θεωρείται ούτως ή άλλως προοδευτικό, ενώ ό,τι αντιμετωπίζει με επιφυλάξεις το λεγόμενο ευρωπαϊκό κεκτημένο είναι καταδικασμένο να προσμετρηθεί μεταξύ των οπισθοδρομικών....

Το μέλος της κυβέρνησης κ. Ξυνίδης έκανε λόγο περί τραγέλαφου από την ύπαρξη νόμιμου Μουφτή και «ψευτομουφτή», που στέλνει επιστολές και ευχές και προς τον ίδιο σαν Μουφτής Ξάνθης.

Ο τραγέλαφος, αν πράγματι είναι αυτής της ποιότητας το φαινόμενο από την ύπαρξη ενός Μουφτή, που αναγνωρίζεται από την πολιτεία και ενός άλλου προσώπου, που ο υπουργός αναφέρει ως «ψευτομουφτή», οφείλεται στην ατολμία του ελληνικού κράτους που εδώ και δεκαετίες δεν αντιμετωπίζει εύστοχα αυτήν

την πραγματικότητα. Ως επαγγελματίας πολιτικός από την Ξάνθη, που κατέλαβε και υπουργικό θώκο ο κ. Ξυνίδης, φέρει σοβαρή ευθύνη στην επιβίωση του φαινομένου που χαρακτήρισε ο ίδιος σαν τραγέλαφο!

Ο κ. Σωκράτης Ξυνίδης δήλωσε πως είναι αντίθετος προς τις δικαστικές δικαιοδοσίες του Μουφτή, διότι τις θεωρεί προφανώς απαράδεκτο κατάλοιπο ενός παρελθόντος που πρέπει να απαλειφθεί. Και επειδή το 'δέον' επιστημονικά και πολιτιστικά συνηγορεί υπέρ μιας τέτοιας λύσης. Αλλά προσθέτει, ότι μια αποψίλωση του Μουφτή από τις δικαιοδοσίες αυτές ίσως θα προσκρούσει στην έλλειψη ωριμότητας της Μειονότητας!

Ο κ. Ξυνίδης, όπως και η σχεδόν συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων του δικηγόρων της Θράκης, ανεξαρτήτως θρησκευματος, ουδέποτε είχαν το επιστημονικό ερέθισμα να ασχοληθούν με την προσέγγιση του Ιερού Μουσουλμανικού Νόμου. Απαξίωσαν με οίηση τη νομική παράδοση που επί αιώνες καλλιέργησε ο μουσουλμανικός πολιτισμός και είναι μια ζωντανή πραγματικότητα που αφορά 2 δισεκατομμύρια 100 εκατομμύρια Μουσουλμάνων του πλανήτη.

Από την άλλη μεριά, όπως οι Βρετανοί αποικιοκράτες αποφάσιζαν από το City (Λονδίνο) τί ήταν ωφέλιμο και αναγκαίο για τη βελτίωση της ζωής των λαών των Ινδιών, αποφαινόνται σήμερα είτε από την Αθήνα ως πολιτικοί καριέρας, είτε από τα «θερμοκήπια» των πανεπιστημιακών σπουδαστηρίων τους, σε Κομοτηνή, Θεσσαλονίκη και αλλού, τί πρέπει να γίνει για να «εκπολιτιστούν» οι Μου-

σουλμάνοι της Δυτικής Θράκης, λες και οι Μουσουλμάνοι πάσχουν από νοητική υστέρηση και δεν είναι σε θέση να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις λειτουργίας της Κοινότητάς τους!

Θα ήθελα να υπενθυμίσω στον κ. Ξυνίδη, γιατί είναι ολοφάνερο πως το αγνοεί, ότι στην «φωτισμένη» Μεγάλη Βρετανία, από το 2008 ιδρύθηκαν και λειτουργούν μουσουλμανικά Ιεροδικεία, καλύπτοντας γεωγραφικά όλο το εύρος των βρετανικών νησιών, όπου Ιεροδίκες, όπως εδώ ο Μουφτής, εφαρμόζοντας τον Ιερό Νόμο του Ισλάμ (την Σαρία) στην επίλυση οικογενειακών, κληρονομικών κ.λπ. διαφορών που αναφύονται μεταξύ των Βρετανών Μουσουλμάνων.

Οι αποφάσεις αυτών των Ιεροδικείων αναγνωρίζονται από το βρετανικό κράτος! Στην Ομοσπονδιακή Γερμανία, τα κρατικά δικαστήρια γαμικών διαφορών σε υποθέσεις διαζυγίων μεταξύ Μουσουλμάνων, που είχαν τελέσει θρησκευτικό γάμο εφαρμόζουν όχι το κοινό γερμανικό δίκαιο, αλλά τους όρους περί διαζυγίου που προβλέπει ο Ιερός Μουσουλμανικός Νόμος!

Αν περάσουμε τον Ατλαντικό και βρεθούμε στον Καναδά με έκπληξη θα συναντήσουμε μουσουλμανικά Ιεροδικεία που λειτουργούν νόμιμα!

Το ότι χρειάζονται βελτιώσεις στο θεσμικό πλαίσιο που ορίζει τις αρμοδιότητες και τις δικαιοδοσίες του Μουφτή ως Ιεροδίκη στην χώρα μας, νομίζω πως κανένας δεν θα τολμούσε να εγείρει αντιρρήσεις. Στην ισχύουσα νομοθεσία υπάρχουν νομοτεχνικές πλημμέλειες που προκαλούν

ταλαιπωρία στους Μουσουλμάνους πολίτες. Οι πλημμέλειες αυτές παρέχουν την ευχέρεια σε τακτικούς δικαστές με αποφάσεις τους, όταν πρόκειται να αναγνωρισθεί το δεδικασμένο των αποφάσεων των Μουφτήδων και να αποκτήσουν εκτελεστικότητα να εκδίδουν αντικρουόμενες μεταξύ τους αποφάσεις, ως προς όμοιο αντικείμενο, προκαλώντας αίσθημα ανασφάλειας δικαίου στους πολίτες και απαράδεκτη ταλαιπωρία σε φτωχούς ανθρώπους. Τα περιθώρια των βελτιώσεων είναι πολλά, αλλά θα ήταν περιττή πολυλογία να θυγούν αυτή τη στιγμή.

Υπό τις παρούσες συνθήκες, όπου το κόμμα που πλειοψηφεί στη Βουλή και επικαλείται τον σοσιαλισμό, κατάφερε να ευτελίσει σε ακραία επίπεδα αυτήν την ιδεολογία, καθιστώντας την παλακίδα του καπιταλιστικού συστήματος των ημεδαπών και διεθνών τραπεζιτών, έστω άδικα, η δημοκρατία χωλαίνει αναμφίβολα. Γιατί δημοκρατία που αναιρεί τη λαϊκή κυριαρχία αποτελεί ένα πρόσχημα εξανδραποδισμού του λαού, όπως έχει συμβεί στην υποτελή Ελλάδα των ημερών μας.

Επομένως, ίσως το να μιλήσουμε περί δημοκρατίας μπορεί να φανεί κενός λόγος. Παρόλα αυτά, επειδή δεν αποδεχόμαστε την κατάσταση που επικρατεί, αλλά αντιθέτως την αμφισβητούμε, θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε στον κ. Ξυνίδη και στους ομοίους του, μολοντί οι ίδιοι αποτελούν μέρος της ελληνικής κρίσης και υποτέλειας, ότι η αληθινή δημοκρατία ευνοεί και οφείλει να ενθαρρύνει ακόμα και την θεσμική αποκέντρωση στο επίπεδο του δικαίου!

Έχω παρατηρήσει ότι δικηγόροι της

Θράκης, αλλά και πολιτευτές της μειονότητας βάλουν κατά των δικαστικών δικαιοδοσιών του Μουφτή. Οι μεν πρώτοι θαρρώ πως κινούνται από επαγγελματικά συμφέροντα, θεωρώντας ότι οι δικαιοδοσίες του Μουφτή ως δικαστή μειώνει κατά κάποιον τρόπο τη δικηγορική ύλη.

Οι δεύτεροι θεωρούν ότι εφόσον ο Μουφτής δεν είναι ένας απλός θρησκευτικός λειτουργός, αλλά αναδεικνύεται εκ των πραγμάτων, λόγω της ιδιότητάς του ως φυσικός δικαστής κατά το Σύνταγμα των Μουσουλμάνων για μια σειρά υποθέσεων, και επομένως κοινοτικός ηγέτης, τους περιορίζει τις δυνατότητες άσκησης ελέγχου και ευρύτερης επιρροής στους Μουσουλμάνους εκλογείς τους.

Δεν μπορώ να αφήσω ασχολίαστη μια περίοδο από τη συνέντευξη του κ. Ξυνίδη.

Αναφέρθηκε σε διγαμίες, σε πολυγαμία και σε γάμους ανηλίκων, αφήνοντας επιπόλαια να εννοηθεί ότι υπό το ισχύον καθεστώς των δικαστικών δικαιοδοσιών των Μουφτήδων συμβαίνουν αυτά τα πράγματα. Δηλαδή ότι οι Μουφτήδες ενέχονται σε φαινόμενα διγαμιών, σε εφαρμογή της μουσουλμανικής πολυγαμίας στην Ελλάδα και σε ανοχή τέλεσης γάμων ανηλίκων.

Ο κ. Ξυνίδης αν και νέος τόσο στην ηλικία, όσο και στην πολιτική, φαίνεται πως έμαθε ικανοποιητικά την τέχνη της παραπληροφόρησης!

Επειδή είναι νέος και στην δικηγορία θα ήθελα να του πω, ότι πράγματι πριν από δεκαετίες στην περιφέρεια της Ξάν-

θης είχε ασκηθεί ποινική δίωξη κατά ενός Μουσουλμάνου για διγαμία, ο οποίος αθώθηκε από το δικαστήριο που αναγνώρισε τη συνδρομή στο πρόσωπό του συγγνωστής πλάνης.

Η απόφαση μάλιστα είχε δημοσιευθεί αν δεν με απατά η μνήμη στα Ποινικά Χρονικά. Εκτός απ' αυτήν την περίπτωση, σε καμιά Μουφτεία της Δυτικής Θράκης δεν έγινε γνωστό να εκδόθηκε ιερονομική άδεια για την τέλεση «πολυγαμικού γάμου».

Όσον αφορά τους γάμους ανηλικούς, πράγματι κατά καιρούς εμφανίζεται το φαινόμενο τέλεσης τέτοιων γάμων, οι οποίοι αφορούν σχεδόν αποκλειστικά μέλη συγκεκριμένης φυλετικής ομάδας, που ανεξαρτήτως θρησκευάτος ενθαρρύνουν ή καλύπτουν τις σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ ανηλικών ακόμα και με αποτελέσματα τεκνογονίας, είτε εντός είτε εκτός γάμου.

Έχω υπόψη μου ότι σε περιπτώσεις που τίθεται ενώπιον συγκεκριμένου Μουφτή της Θράκης, αναγνωρισμένου κύρους για το ήθος, την σοφία και τη μόρφωσή του, ζήτημα τέλεσης γάμου ανηλικού ή ανηλικών, ακολουθείται μια ενδελεχής διαδικασία διάγνωσης της συνδρομής ή όχι εξαιρετικών λόγων, που δικαιολογούν την τέλεση του γάμου, παρόμοια με αυτήν που προβλέπει ο Αστικός Κώδικας προκειμένου να επιτραπεί η τέλεση γάμου ανηλικών και ακολουθεί ο τακτικός δικαστής!

ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΔΟΥΔΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΙΣΛΑΜΟΛΟΓΟΣ

Yargıtay Güney Evros Azınlık Derneği'nin itirazını haklı buldu

Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği'nin Yargıtay'daki (Arios Pagos) davası sonuçlandı. Yargıtay, Güney Evros Derneği'nin itirazını haklı buldu. Derneğin avukatı Ahmet Kara, Yargıtay'ın ilgili kararının ardından davanın yeniden Trakya İstinaf Mahkemesi'nde görüşüleceğini belirtti. Kara: "Bu sefer olumlu yönde karar verilmesini umuyorum. İnşallah umutlarımız boşa çıkmaz." diye konuştu.

Adındaki "azınlık" kelimesinden dolayı yerel mahkeme tarafından kurulmasına izin verilmeyen Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği'nin Atina'da en üst mahkeme olan Yargıtay'daki görüşmesinde derneğin itirazı haklı bulundu. Karar 13 Ocak Cuma günü açıklandı.

Atina'da 7 Ekim 2011 tarihinde Yargıtay nezdinde görüşülen davada Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği yerel mahkemenin olumsuz kararına itiraz etmişti. Yargıtay derneğin talebini haklı bularak 13 Ocak Cuma günü kararını açıkladı. Karara göre Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği'nin kurulması için dava, ilk duruşmaya katılan yerel hâkimler heyetinin bakmaması kaydıyla yeniden Trakya İstinaf Mahkemesi'ne gönderildi.

Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği'nin avukatı Ahmet Kara Azınlıkça'ya yaptığı açıklamada şu şekilde konuştu:

Derneğin Atina'da Yargıtay'a itiraz dilekçesini hazırlayan Avukat Adem Bekiroğlu'dur. Adem Beyin emekli olmasıyla birlikte Güney Evros Azınlık Eğitim ve Kültür Derneği'nin söz konusu davasını devraldım. Mücadelemizi sürdürmeye devam ediyoruz.. Bildiğiniz gibi isminde 'azınlık' kelimesinin bulunmasından dolayı bu derneğimizin kurulmasına izin verilmemiştir. Yargıtay nezdinde yapılan itiraz neticesinde hâkimler derneğimizin dilekçesini kabul ettiler ve itirazımızı da haklı buldular.

Bu noktadan sonra Yargıtay aynı davayı yeniden görüşmesi için tekrar Trakya İstinaf Mahkemesi'ne göndermiştir. Dolayısıyla dava, İstinaf Mahkemesi'nde tekrar görüşülecektir. Fakat bu sefer dava farklı yargıçlar tarafından ele alınacaktır. İstinaf mahkemesi ya derneğin kuruluşunu kabul edecek ve bu iş bitecektir, ya da tekrar aynı olumsuz kararı verecek ve derneğin isminden dolayı kuruluşunu kabul etmeyecektir. Eğer olumsuz bir karar çıkarsa davayı yeniden Yargıtay'a taşıyacağız. Esasında Yargıtay'ın itirazımızı haklı bulmasını göz önünde bulundurarak bu sefer Trakya İstinaf Mahkemesi'nin derneğimiz hakkında olumlu yönde karar vermesini umuyorum. İnşallah umutlarımız boşa çıkmaz."

Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili İskeçe PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis Müftü seçimi şeri yetkilerin kaldırılmasına kadar köprü olacak

Yunanistan Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili İskeçe (Xanthi) PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis düzenlediği basın toplantısında yeni müftülük kanunu konusunda önemli açıklamalarda bulundu. Ksinidis perde arkasında düşünüleni ortaya dökerek, “Yeni müftü kanunu şer’i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür” dedi.

Hatırlanacağı üzere İskeçe PASOK milletvekili Çetin Mandacı ve Ahmet Haciosman daha önce müftü seçimi istemişlerdi. Parlamento’da dile getirdikleri bu taleplerinin gerçekleşmesi durumunda da kesinlikle şer’i yetkilerin kaldırılmayacağını söylemişlerdi.

Ancak görülen, İskeçe PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis’in ifadeleriyle, yapılacak müftü seçimi Batı Trakya’daki şer’i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar köprü vazifesi görecek!

Yeni müftü kanunu, şer’i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprü

Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili İskeçe PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis, müftülerle ilgili yasal çerçevenin değiştirilmesi konusunda yaptığı açıklamada, “Atanmış (resmi) ve sözde (seçilmiş) müftüyle ilgili bugün hâkim olan arapsaçı gibi durum ve aralarındaki çekişme devam edemez” dedi.

Sokratis Ksinidis Azınlıkça Online ekibi tarafından Türkçeye çevrilen açıklamalarında, “Devlet,

temsilcileriyle işbirliği içerisinde ilgili yasal çerçevede değişikliğe gitmelidir. Diyalog sonrası ortaya çıkan bir plan mevcut. Bir hukukçu olarak müftülerin şer’i yetkilerine karşıyım. Ancak geleneksel toplumun böyle bir şeyi kabul etmeye hazır olmadığı yönünde bir korku var. Yani bu yasal çerçevenin başarılı olması için toplum tarafından kabul edilmesi gerekiyor” diye konuştu.

Bakan Vekili sözlerinin devamında, “Anayasal haklar karşılandığında ve demokrasinin ilkeleri ve Avrupa müktesebatıyla çelişmemesi durumunda, bu yasal çerçevenin yasal sınıf tarafından toleransla karşılanabileceğine karar verdik. Bu çerçeve, şer’i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprü niteliğindedir.” dedi.

Mandacı abartıyor. Konu hakkında bilgilendirilmişlerdi

Meslektaş PASOK milletvekili Çetin Mandacı’nın tutumu hakkında da iğneli açıklamalarda bulunan Ksinidis, Mandacı’nın tezlerinin biraz abartılı olduğunu ifade ederek müftülük konusundaki yasal çerçevenin azınlığın tutumunu tatmin ettiğini ve bu konu hakkında iki milletvekilinin de Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı’nın yetkili sekreteri tarafından bilgilendirildiğini dile getirdi.

Ksinidis “Müftülük konusunun açılması bazılarını daha fazla korkutuyor” diye imalı açıklamada bulunurken, bu konuyu bazı kişilerin yıllardır azınlığı kullanmak için vesile saydığını ileri sürdü.

Avukat İlhan Ahmet iki azınlık milletvekili Mandacı ve Hacıosman'ı da eleştirdi Ksinidis'e bir cevap da İlhan Ahmet'ten

DİŞİ Partisi Merkez Komitesi ve Kurucu Üyesi Sabık Rodop Milletvekili Avukat İlhan Ahmet, Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili, İskeçe (Xanthi) PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis'in "Yeni müftü kanunu şer'i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür" şeklindeki ifadelerini kabul edilemez olarak nitelendirdi.

Sokratis Ksinidis'in müftülük konusundaki yeni yasanın şer'i yetkilerin kaldırılmasına kadar köprü olacağı şeklindeki ifadesini, "Şer'i yetkilerin tamamen ilga edilmek istenmesi hukuka aykırıdır ve azınlık tarafından kabul edilemez!" açıklamasıyla sert bir şekilde eleştiren İlhan Ahmet, Ksinidis'in bu sözleri sonrası sessiz kalmayı tercih eden PASOK milletvekilleri Çetin Mandacı ve Ahmet Hacıosman'ı da ciddi şekilde eleştirerek, "Azınlıkta şu anda görevde olan halihazırda iki azınlık milletvekilinin hazırlanan bu yasa hakkında bilgilendirildiklerini, ilgili bakandan öğreniyoruz. Milletvekillerinin bu yasanın içeriği hakkında bilgi almalarına rağmen, partilerinin ve kendilerinin şahsen azınlık nezdinde büyük siyasi kayba uğramaması için ve kendilerinin bu konuda sunacak

bir teklifleri olmadığından ve çaresizliklerinden ötürü azınlık kurum ve kuruluşlarına kapsamlı bilgi aktarmamalarını talihsizlik olarak nitelendiriyorum. Bu olası kabul edilmez düzenlemenin meclis tarafından onaylanması halinde, onların da idare ile beraber müşterek sorumlulukları olduğu yegane bir gerçektir." ifadelerini kullandı.

Hatırlanacağı üzere İslam Uzmanı Selanikli Avukat Yorgos Doudos da, Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili, İskeçe (Xanthi) PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis'in "Yeni müftü kanunu şer'i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür" ifadelerini eleştirmiş ve bir cevap yazısı yayınlamıştı.

DİŞİ Partisi Kurucu Üyesi Sabık Rodop Milletvekili Avukat İlhan Ahmet'in ilgili basın duyurusu şu şekildedir:

BASIN DUYURUSU **Gümölcine, 18 -01-2012**

Yunanistan Kalkınma ve Rekabetçilik Bakan Vekili, İskeçe (Xanthi) PASOK milletvekili Sokratis Ksinidis düzenlediği basın

toplantısında yeni müftülük kanunu konusunda, “Yeni müftü kanunu şer’i yetkilerin tamamen kaldırılmasına kadar olan bir köprüdür” demiştir. Aynı zamanda bu konu hakkında iki azınlık milletvekilinin de Eğitim ve Dinişleri Bakanlığı’nın yetkili sekreteri tarafından bilgilendirildiğini dile getirmiştir.

Lozan Andlaşması, azınlığa aile ve miras hukuku alanında (ahvali şahsiye) Osmanlı Devleti zamanında kendi tebasına uygulanan örf ve adet hukukunun uygulanacağını öngörmektedir.

Yunan devletinin sınırları içerisinde kendi milli hukukunun dışında Lozan Andlaşması’na binaen Yunan Anayasası’na bir ayrıcalık getirerek belirli bir bölgede (Trakya’da) ve belirli bir kesim insana (Müslüman dinine mensub olan ve etabli ile mükim olan) uygulanacak olan bu bölgesel –İslam Hukuku’nu temel alan örf ve adet hukukunu uygulamak üzere müftülere yargı yetkisi ihdas etmiş ve kendilerine yargıç sıfatını müftü sıfatı ile birlikte tanımıştır.

Halk arasında Osmanlı döneminden beri asırlarca uygulanan ve uyulmasında halk tarafından zorunluluk görülen bu kurallar topluluğu zaman içerisinde bölgemizde bir örf ve adet hukuku oluşturmuştur. Batı Trakya’ımızda uygulanan bu örf ve adet hukukunun kuralları ise her ne kadar şeriat hukukunda var olan bazı kurallara dayansa da, asla müftülükte uygulanan bu hukuk bir şeriat hukuku uygulaması olarak kabul edilemez. Örnek olarak, aile hukukuna ait olan talak hakkı (boşanma) ve miras hakkı gibi konularda şeriatın kuralları müftülük tarafından tam uygulanmamaktadır.

Yargı yetkisi ile donatılan müftülük makamında, bireylere ahvali şahsiye alanında uygulanacak olan örf ve adet hukuk kurallarının yazılı olarak (bir kodeks halinde) var olmaması, tarafları bağlayıcı kararların verildiği bu mahkemede uyulması gereken asgari usul hukuk kurallarının olmaması (celp –savunma usulu v.s) ve verilen kararlara iti-

razın öngörülmemesi gibi temel hukuk kurallarının var olmaması ve bu konuda hiçbir kuralın ve düzenlenmenin bugüne dek benimsenmemesi, toplumumuz içerisinde pek çok haksızlıkların ve eksikliklerin ortaya çıkmasına sebebiyet vermiş ve müftünün yargı yetkisi yanlış uygulama sebebi ile eleştirilere maruz kalmıştır.

Bu eksikliklerin var oluşu, çağdaş hukuk nizamı içerisinde kabul edilmesi mümkün değildir. Bu kualsız uygulamalar, Osmanlı tarihinden gelen bu çok hukukluluk zenginliğine gölge düşürmüştür.

Tarihimizden gelen bu örf ve adet hukukunun uygulamasının çağdaş bir hukuk reformu ile reform edileceğine, mevcut hükümet tarafından tamamen ilga edilmek istenmesi hukuka aykırıdır ve azınlık tarafından kabul edilemez, edilmemelidir.

PASOK–ND–LAOS ortak hükümeti tarafından müşterek bir karar ile 500 yıllık bir tarihin ve uygulamanın (yargı yetkisinin) tamamen kaldırılması ve azınlığın kendi karar verdiği usule göre belirlediği müftünün (seçtiği) tanınması talebinin hiç nazarı itibare alınmaması ve bu hükümetin müftü belirlenmesi konusunda genişletilmiş TAYİN usulunu benimsemiş olması iyi niyet esaslarına ve uluslararası azınlıklar hukukuna aykırıdır.

Uluslararası Azınlıklar Hukuku’na göre devletlerin çoğunluktan farklılık arz eden ve bu bilinç ile yaşayan her türlü topluluğa (azınlıklara) karşı bazı hukukî mükellefiyetleri vardır. Bu mükellefiyetlerin başında, devletlerin azınlıkların çoğunluktan ayırt eden farklılıklarını yaşamasında (dinsel-dil-etnik–kültür v.s) onlara engel olan her türlü düzenlemelerden uzak durmasıdır. (menfi ayrımcılık) Aynı zamanda devletlerin azınlıklar lehine onları korumak amacı ile olumlu düzenlemeler yapmak zorunda olmasıdır. (müspet ayrımcılık)

Dini bir mefhum olan müftünün belirlenmesi konusu, bireylerin din özgürlüğü kapsamına girmektedir. Azınlığın dini lideri-

ni belirleme usûlü ve şekli tamamen din hürriyeti çerçevesinde o topluluğu ilgilendiren bir konudur.

Azınlık kendi dini liderini kendi islamî ve toplumsal kurallarına göre belirler, seçer ve azleder. İdarenin bu konuda kurallar koyarak (kanun veya kanun veya düzenleme şeklinde kanun hükmünde kararname) bu hususu düzenlemesi, azınlıklar hukuna aykırı olduğu gibi Yunan anayasasına da aykırıdır, zira bir zümre için özel imtiyaz asla tanınmaz.

Batı Trakya Türk Azınlığı yıllardan beri kendi serbest iradesi ile almış olduğu kararlara uyulmasını istemiş ve bu konuda düzenleme yapılmasını reddetmiştir. (Sosyal hukuk devletinin icapları istisna olmak kaydı ile örnek olarak sağlık alanında azınlık mensubu olanların da devletin sosyal sağlık sigortasına tabi olma hakkı ve kamusal hizmetler gibi alanlarda düzenleme yapılmasını talep etme hakkı vardır.)

Yargı yetkisinin düzenlenmesi konusu ise kamu düzenini ve asayişini alakadar ettiğinden dolayı konu farklılık arzeder ve elbette kanuni düzenlemeye ihtiyaç göstermektedir.

Bizim bu konuda teklifimiz ise, Osmanlı Devleti geleneğinde ve uygulamasında var olan “Kadılık” ile “Müftülük” mefhumlarının birbirinden ayrı tutulmasıdır.

Bu teklifimiz tarihi geleneğimize uygun olduğu gibi hukuk gibi önemli bir alanda kamu düzeninin ve verilen kararların icra edilebilirliğine katkısı büyük olacaktır.

Yargı bağımsızlığı ilkelerine ve yargıcın sahip olması gereken bilimsel (islam hukuku ve milli hukuk bilgisi) ve ahlaki donanıma sahip olan Kadı-Kadılık Makamı, bu alternatif-bölgesel örf ve adet hukukunun azınlık bireylerine tarafsızca ve adilce milli hukuk nizamı içerisinde uygulayan siyaseten uzak bir makam olacaktır. Bu şekilde bugün var olan yanlış uygulamalar ve İslam Hukuku'nun eksik uygulamaları da son bulacaktır.

Bu hukuka göre yargılanmak isteyen azın-

lık bireyleri, bu özel mahkemeye önceden onun yetkisini ve görevini kabul ettiklerini ortak beyanları ile bildirmeleri hâlinde yalnız bu mahkeme yetkili olacaktır. Nasıl ki bir azınlığa mensup olduğunu beyan etmek bir hak ise ve bu koruma altında ise aynı şekilde hangi hukuka göre yargılanmak istediğini de bireylerin önceden beyan etmesi ve bu konuda seçim haklarının olması bir demokrasi ve hukuk ilkesidir ve bu tercih hakkı koruma altında olmalıdır.

Azınlıkta şu anda görevde olan halihazırda iki azınlık milletvekilinin hazırlanan bu yasa hakkında bilgilendirildiklerini, ilgili bakandan öğreniyoruz. Milletvekillerinin bu yasanın içeriği hakkında bilgi almalarına rağmen, partilerinin ve kendilerinin şahsen azınlık nezdinde büyük siyasî kayba uğramaması için ve kendilerinin bu konuda sunacak bir teklifleri olmadığından ve çaresizliklerinden ötürü azınlık kurum ve kuruluşlarına kapsamlı bilgi aktarmamalarını talihsizlik olarak niteliyorum. Bu olası kabul edilmez düzenlemenin meclis tarafından onaylanması halinde, onların da idare ile beraber müşterek sorumlulukları olduğu yegane bir gerçektir.

Bendeniz, toplumumuzun çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşması için tarihi bilince ve ekonomik özerkliğe sahip olması gerektiğine inanan ve bu yönde geçmişte olduğu gibi bugün de mücadele veren bir bireyim.

Toplumumuzun ve gelecek nesillerin hak ve hukukunu korumak konusunda üzerime düşen asgarî görevi yerine getirmek amacı ile halkımızı popülizmden uzak kalarak yapıcı bir şekilde her zaman bilgilendirmeyi ve tekliflerimi halkıma sunmayı bir görev bilirim.

Saygılarımla

Avukat İLHAN AHMET
Sabık Milletvekili - DİSİ Partisi
Merkez Komitesi ve Kurucu Üyesi

*

Denge

İbrahim Onsunoglu
ibram@tellas.gr

Referandum

Bir referandum önerisi, ülkedeki siyaseti altüst etti, hükümeti düşürdü, erken seçimleri getirdi.

Başbakan Georgios Papandreu, 26-27 Ekim tarihinde AB'nin Yunanistan için kararlaştırdığı yeni kredi sözleşmesini mutluluk içinde imzaladıktan bir hafta sonra bunu halk oylamasına sunacağını ilan etti. Yeni sözleşme, 130 milyar evroluk yeni kredi ile devlet borçlarında 100 milyar evroluk bir kırkım-traştan başka, yeni kemer sıkma önlemleri de öngörüyordu. Tüm muhalefet, muhalefetiğini yaparak Papandreu'nun mutluluğuna ortak olmayı reddetti. Sözleşmenin, kemer sıkma politikaları yüzünden bir süredir yaşanan ve gittikçe yaygınlaşan toplumsal patlamaları durdurmayacağı anlaşıldı. Uygulanmaya başlayan eskileri, önümüzde uygulanacak yenileri, önlemler durmak bilmiyordu.

Bu sıkışıklıktan kurtulmanın bir yolu olarak sözleşmeyi referanduma sunmak aklına geldi Papandreu'nun. Referandum, pek parlak bir fikir olarak görünmüştü.

Halkın "evet" diyeceğine kesinlikle inanıyordu. Bu, %50'den çok bir oran demektir. Ve böylece bir taşla birden çok kuş vurmuş olacaktı.

Oy oranı %10'lara doğru düşüş kaydeden partisi PASOK'a transfer edilecekti bu başarı. Bir seçim başarısı gibi yorumlanacaktı. Seçim yapmadan seçim yapmış olacaktı.

Son dönemde inatla erken seçim isteyen muhalefetin ağzını tıkamış olacaktı.

En önemlisi, kemer sıkma önlemleri de onaylanmış olarak yorumlanacak bu evet'le toplumsal patlamanın önüne geçmiş olacaktı.

Kendi yerini sağlamlaştıracaktı. Daha bir sürü avantaj.

Ama evdeki hesap çarşıya uymadı.

Referandum ilanı korkunç bir tepkiyle karşılandı. AB karıştı, dünya piyasaları karıştı. Yunanistan'ın iflasa doğru bir adımı olarak algılandı.

En başta muhalefetten geldi tepkiler, hem de daha önce benzeri konularda referandum dayatması yapan parti ve çevrelerden bile. Muhalefet, "sorumsuz, maceracı, şantajcı, tehlikeli, akılsız, ikiyüzlü" gibi sıfatlarla karşı gelirken, asıl kaygısının başarılı sonuçlanması halinde referandumun kendisi için bir tuzağa dönüşeceği olduğunu gizleyemiyordu.

Ana muhalefet başkanı Samaras'ın, referandumun yapılmasını engellemek ve erken seçimlere yol açmak için parlamento grubunu toptan millitvekilliğinden istifasını bile düşündüğü öğrenildi.

PASOK'un içinden tepkiler de beklenmedik ölçüde oldu. Papandreu, referandum konusunu dar bir kurmay heyetiyle görüşmüş ve kararlaştırmıştı, bakanların bile haberi yoktu. Pasokçuların korkusu, referandumun kaybedilme ihtimalinden kaynaklanıyordu. Mevcut konjoktürde iktidar ne isterse istesin bu halk ona "hayır" diyecekti, bundan korkuyorlardı. Ordan öte ülkede denetimsiz bir iflas başlayacak ve diğerleri yanında PASOK'u siyaset haritasından silecek bir kaos patlak verecekti.

Referandum, ülke içindeki tepkilerden çok AB'nin, Sarkozy ve Merkel'in, rest çekmesinden sonra iptal edildi. Papandreu, AB yetkililerine de haber vermemişti. "Hem sözleşmeyi onaylayıp imzalıyorsun, hem de bu olmamış gibi referandumla onaylamaya gidiyorsun. Sonra, bilesin ki halk oylamasını kaybedeceksin. Referandum yaparsan konusu ancak "Yunanistan evroda kalsın mı, evrodan çıksın mı" olabilir. Ve yardım için avucunu yala.

Onun için referandum fikrinden derhal vazgeç.” Papandreu’yu bir güzel payladılar.

Ülke adamakıllı bir belirsizliğin içine girdi. Papandreu’nun başbakanlıktan istifası, millî birlik hükümeti kurulması ve erken seçimlere gidilmesi gündeme geldi. Nitekim bir teknokrat Lukas Papadimos başkanlığında üç partinin katılımıyla yeni hükümet kuruldu, Yunanistan’a verilecek krediler konusunu ve ilgili şartları düzenleyecek ve 3 veya 5 ay sonra erken seçimler yapılacak.

Referandum konusu geri tepti, Papandreu’nun elinde bir bomba gibi patladı.

Oysa Papandreu, referanduma başvurma kararını pek güzel savlarla nedenliyordu. Referandum, bir dolaysız demokrasi aracıydı. Bununla, ülkenin karşı karşıya kaldığı yaşamsal bir sorun hakkında her vatandaşa bizzat görüş belirtme ve tavır alma, sorumluluk üstlenme ve çözüme katılma olanağı sağlanıyordu...

Ama kazın ayağı hiç te öyle değildi. Bir defa halkın önüne korkunç bir ikilem ve şantaj sunuluyordu: Ya benim istediğim gibi “evet” dersin, ya da ülkeyi iflase ve kaosa sürüklersin ve bunun zahmetine katlanırsın. Bunların arasında Yunanistan’ın euro bölgesinden, hatta AB’den çıkması da var. Böyle bir açık yönlendirme ve şantaj koşullarında halkın özgür iradesinden söz edilebilir mi?

Diğerleri yanında bir de şu ortaya çıkıyordu: “Evet” demekle, iki yıldır uyguladığım politika ve önlemleri ve şimdiden sonra uygulayacağım yenilerini de onaylamış oluyorsun. Halk, bu politikalara karşı ayaklanmışken şimdi onları onaylamaya çağrılıyordu. Bu politikalar yüzünden iktidar partisi %20’lerden aşağı düşmüşken, şimdi “zorla” %50’den çok bir tercih talep ediyordu.

Görüldüğü gibi, referandum, Papandreu’nun sunmaya çalıştığı şekliyle ne o kadar demokratikti, ne de etik.

Referandumdaki ikilem, sunulduğu gibi, yalnızca “yeni kredi sözleşmesine evet mi hayır mı” sorusunu içermiyordu, aynı zamanda doğrudan sorulmadan ama açıkça o kastedilerek, “bu hükümetin icraatına ve devamına evet mi hayır” sorusunu da kapsıyordu. Ve referandum gerçekte bunun için yapılıyordu.

Bu referandum, bir referandumun haiz olması gereken temel şartları haiz değildi. Etik değildi, demokratik değildi, yapılması için konjoktür müsait değildi, koşullar elverişli değildi. Ülkeyi bilinmeyen maceralara sürükleyecek nitelikteydi.

Demek ki referandum, dolaysız demokrasi aracı olduğuna atıfta bulunarak, iyice ölçülüp biçilmeden, iyice ön hazırlıklar yapılmadan, önüne gelen konuda başvurulacak bir yol değildir.

Bakın işte Papandreu’nun başına neler geldi.

Maazallah referandum yapılmış olsaydı ve “hayır” oyu çıkmış olsaydı, mevcut koşullarda büyük bir olasılıkla Yunan halkı “hayır” diyecekti, o zaman siz görecektiniz ülkenin başına neler geleceğini.

***

Dolaysız demokrasi aracı diye önüne gelen konuda halk oylamasına başvurulamaz.

Örneğin, Yunanistan’da komşu ülke FYROM –Makedonya Cumhuriyeti’nin isminde “Makedonya ve onun türevi bir sıfat bulunsun mu bulunmasın mı” konulu bir referandum yapılamaz, kendiliğinden anlaşılıyor. Tarihi haklar ileri sürülerek bir yabancı ülkenin isminin nasıl olacağı ve nasıl olmayacağına Yunan halkı karar veremez, kendine göre yerden göğe kadar haklı itirazları bulursa da. Sonra, bu referandumun sonucu besbelli, yapılmasına ne gerek var.

Böyle bir öneri, dolaysız demokrasi yolu diye savunulamaz, dipsiz bir popülizm ve demagoji olarak adlandırılabilir.

Ama ana muhalefet lideri Antonis Samaras, Makedonya sorununda teslimiyetçi çizgi izliyor diye suçlayarak Miçotakis hükümetini düşürdükten ve kendi partisi Siyasî Bahar’ı kurduktan sonra, 1990’lı yılların ortasında böyle bir referandumu diline dolamıştı. Makedonya sorunu yüzünden Yunanistan’da milliyetçiliğin ortalığı kasıp kavurduğu bir dönemdi.

Samaras’ın bu önerisiyle o zaman bir dostum şöyle alay ediyordu: «Makedonya hakkında yapılacak referandumdan sonra bir yenisi geliyor. Bu kez Yunan halkına sorulacak soru, “İstanbul Yunanistan’a ilhak edilmeli midir, edilmemeli midir?” olacak.»

*

Algı(lamak)

Herkül Millas
millas@otenet.gr

Lozan bakiyesi

Lozan Antlaşması 1923’de iki ülke arasında barışı ve son kesinleşmiş sınırları sağladı. Sonrasında Türkiye ve Yunanistan halkları artık kendi kaderlerinin sorumluluğunu üstlenmiş oldu. Resmi söylem bu. Ama aklımıza pek getirmek istemediğimiz başka bir şeyler de oldu Lozan ile: nüfus mübadelesinin uygulanması ve azınlıklar sorununun ortaya çıkması gibi. Bu iki olay travmalara neden oldu. Sözlükler “travma” için “canlı üzerinde beden ve ruh açısından önemli ve etkili yaralanma belirtileri bırakan yaşantı” açıklamasını getirirler.

Mübadele bugün uygulansaydı soykırımdan söz edecektik. İnsanların toplu olarak zorla evlerinden ve yurtlarından sürülmesi günümüzde insanlık suçu sayılmakta. O yıllarda ulus-devlet kuranların sıradan bir uygulaması sayılmıştı. Özellikle bu işler uyum içinde karşılıklı yapıldığından taraflar bu konuda seslerini yükseltmeyi uygun bulmuyorlar. Tabii aynı pratikleri tek taraflı uygulandığında yönetimler olayı bir türlü unutmuyor. Örneğin Türkiye Balkan savaşları sırasında Balkanlardan kovalanan Müslümanları, Yunanistan ise 1964’de İstanbul’dan sürülen Rumları unutmuyor.

Ama mübadiller ve muhacirler yaralarını sardılar, travmalarını bir şekilde aştılar, evlerini, acı günlerini ve ölülerini unutmadıysa da yeni bir hayat kurma yolunda önemli adımlar attılar. Nereden biliyorsun diye soracaksanız, kurdukları derneklere, oluşturdukları cemaatlere, yaptıkları gezilere, kutlamalarına, yayınlarına, etkinliklerine bakın diyeceğim. Geçmişlerini ve kökenlerini unutmadan bu trajik olayı aştılar bir biçimde. Lozan Mübadilleri Derneği’ni gözümün önüne getirdiğimde, üçüncü kuşak olarak, bu zengin geçmişin keyfini de çıkarıyorlar diyeyin geliyor.

Ne yazık ki azınlıklarla durumu farklı. İki cami arasında kalmış beynamaz gibidirler. Ne yurttaş olarak yaşadıkları ülkede yurttaştırlar ne de “anavatan” onlara normal insanca bir yaşamı sağlayabiliyor. Ortamlarındaki çoğunluk onlara hoş davranmıyor, güvenmiyor ve dolayısıyla çeşitli biçimde onları rahatsız ediyor. “Rahatsız ediyor” en hafif terimdir; kimi zaman hayatlarını zehir ediyor, eziyor, bezdiriyor, utandırıyor ve azar azar kaçırıyor. “Anavatan” dedikleri, onları ya yük ya da kullanılacak fırsat olarak görüyor. İçinde yaşadıkları vatan onları “anavatan”

yüzünden dışlıyor. Onlar da dışlandıkları için çevrelerinden yabancılaşıyorlar. Acı bir kısır döngü.

Geçenlerde Batı Trakya'da azınlığın bir etkinliği – Türkçe eğitimi konusunda programlanmış olan seminerler – yapılmadı; “ertelendi” dediler. İşte kısır döngünün küçük bir örneği. Önemsiz gibi ama insanın içini bulandıran bir gelişme. Güvensizliği, yabancılaşmayı, kırgınlığı yeniden üreten küçük bir olay. Bir süre sonra unutulacak ve tarihin kaydetmeyeceği bir olaydır bu. Ama Lozan azınlıklarının hayatı tam da bu tür küçük olaylarla belirlenmiş. Bazen özel bir yasa, bazen açık bir ayrımcılık hadisesi, bazen kem bir söz, bir ima, bir yanlış sıfat... Her bir dışlamanın her zaman bir gerekçesi oluyor. Bu bahaneler de azınlık üyesinde “benimle alay ediyorlar”, “beni aptal yerine koyuyorlar” duygusunu yaratıyor. Azınlık derken - tek yanlı ve yanlış anlaşılmasın - buna İstanbul Rumlarını (ve daha birçoklarını) da dahil ediyorum.

Neden mübadiller daha rahat ve azınlıklar sürekli tedirgin? Bu konuda ne yapılabilir? Bu durumun sorumlusu kim? Kuşkusuz sorumluluk en başta çağdaş bir devlet ve sağlıklı bir devlet-yurttaş ilişkisi kuramayan yöneticilerindir. Beğenmedikleri durumlar varsa bunları kısmen kendilerinin yarattıklarını anlamamaları yazık. Aslında yaptıkları hem yazık, hem ayıp, hem de suçtur. Anayasa ve yasalar bütün yurttaşları eşit sayar. Yurttaşa güvenmemek ve onu yabancı saymak ve yabancılaştırmak hak değil, insan hakları ihlalidir. Bazı insanları, çoğunluktan farklı bir dine, dil ve etnik gruba aittir diye, mübadelede gitmesi gerekirken bir

kaza sonucu ülkede kalmış yabancı olarak algılamak kötü gidişin ilk adımındır. Gerisi bu algının sonuçlarıdır.

Azınlıkların sorumluluğu ise kendilerini bir vesayet sisteminin dışında görememeleridir. Kendilerine güveneceklerine hep bir gücün himayesini aramışlardır. Kendi devletlerine sitemlerde bulunurken “anavatan” dedikleri yana yaslanma gereğini duymuşlardır. Kuşkusuz buna zorlanmışlardır. Ama sonuçta kısır döngünün bir halkasına dönmüşlerdir. Azınlıkların sivil kuruluşları bile memurlardan oluşan resmi kuruluşlar gibidir. Bağımsız iradeleri yok olmuştur. Bu durum da sağlıklı bir yurttaş-devlet ilişkisinin yeşermesine olanak vermemektedir.

Bu kısır döngü, yani sürekli yenilenen güvensizlik, iki farklı inisiyatifle aşılabılır: Bir yandan devlet kendi yurttaşına güvenmekle, öte yanda azınlıkların ülkelerine ve çevrelerine entegre olmasıyla. “Hangisi önce olacak?” gibi bir soru yanlıştır; böyle bir soru çözüme hazır olmayanların sorusudur. Travmayı ve çarpık ilişkileri aşmaya hazır olanlar, bu tür yanıtı olmayan soruları öne sürmezler, gerekeni yaparlar. Kuşku yok ki “güven” riskler içerir. Bundan dolayı güvensiz olanlar, yönetici iseler otoriter olurlar, sıradan vatandaş iseler tebaa olurlar. Halkına güvenmeyenler demokrat olamazlar, devletlerine güvenmeyenler yurttaş olmazlar. Lozan bakiyesi azınlıklar olayına bu geniş perspektiften bakarsak, ilerleyememiş bir modernleşmenin iki ayağını görürüz: gelişememiş devletler ve yüzyılımıza ayak uyduramamış insan toplulukları. Belki de daha zamana ihtiyacımız var!

*

Paradoks

Dimostenis Yağcıoğlu
dimostenis@rocketmail.com

Bağımsızlık, Egemenlik ve Özgürlük Üzerine Düşünceler

Son zamanlarda, hem “Arap Baharı” ismini almış Arap ülkelerindeki protesto, ayaklanma ve rejim değişiklikleri, hem de Avrupa Birliği’nin özellikle güneyinde yaşanan ekonomik kriz yüzünden uygulanan kemer sıkma politikaları, ulusal bağımsızlık, onun yapışık ikiz kardeşi ulusal egemenlik ve özgürlük kavramlarının anlamını, önemini ve sınırlarını tekrar tartışılır hale getirdi.

Bu yazımla, bağımsızlık, egemenlik ve özgürlüğe dair tartışmaların daha çok teorik boyutuna küçük çapta bir katkıda bulunmayı amaçlıyorum.

Ulusal bağımsızlığı, günümüzde, ama aslında tarih boyunca da, nasıl anlamalıyız? Bağımsızlık, ister ulusal ister kişisel olsun, aslında çok ender rastlanan bazı istisnalar dışında “ilişkisel” bir durumdur. Yani ancak “kimden, kimlerden, nelerden bağımsızlık?” sorusuna cevap verildiğinde anlam ve içerik kazanır. Bir kişi “ben bağımsızım” diyorsa, bir halk veya bir ulus “biz bağımsızız” diyorsa, ya da bir bağımsızlık talebi varsa, bu “her şeyden ve her güçten bağımsızlık” şeklinde anlaşılmaz; anlaşılmamalıdır. Hemen her zaman “birilerinden veya bir güçten, bir devletten bağımsızlık” şeklinde anlaşılır veya anlaşılmalıdır. Mesela, bir genç “bağımsız olmak istiyorum” derken, belki de aslında “ben anne ve babamdan bağımsız yaşamak istiyorum” demek istemektedir. Bir halk “bağımsızlık istiyoruz” şeklinde bir talep dile getirdiğinde, aslında “biz falan devletten veya filân ekonomik-siyasal

sisteminden bağımsızlığımızı elde etmek istiyoruz” demek istemektedir. Mutlak bağımsızlık ya mümkün değildir ya da, mümkün bile olsa, istenen bir şey değildir.

İşte o nedenledir ki bir halk bir devletten veya bir siyasal-ekonomik güç sisteminden bağımsızlık için mücadele ediyorsa, başka bir devlete veya başka güçlere kendini bağımlı kılacak bir ilişkiye kolaylıkla girebilir. Böyle bir bağımlılık ilişkisini, istediği bağımsızlığı elde etmek için gerekli bir şart olarak görebilir. Hatta bazı durumlarda bu bağımlılık ilişkisine isteyerek, seve sever girebilir. Dahası, o halk istediği bağımsızlığı çetin bir mücadele sonunda elde ettikten sonra, büyük bir hevesle başka bir devlete veya devletler sistemine eklenerek, yeni bir bağımlılık ilişkisi başlatabilir.

İki örnek vererek bu savımı netleştirmeye çalışayım:

Yunanistan’ı ele alalım. Yunanlılar 1821’den 1829’a kadar kanlı ve zorlu bir bağımsızlık mücadelesi verdiler. Bu mücadeleyi veren Yunanlıların amacı Osmanlı devletinden bağımsızlık elde etmektir. Ama bunu başarmak için Avrupa’da o zamanın üç süper gücünden, yani İngiltere, Fransa ve Rusya’dan yardım ve destek istediler. Bu devletlerden yardım aldılar almasına, ama bu yardımın sonucunda hem Yunan bağımsızlık mücadelesi hem de daha sonra kurulan Yunan devleti çok büyük ölçüde bu üç büyük devlete bağımlı hale geldi. Bağımsızlık mücadelesinin liderleri bu

“üç büyükler”den yardım isterken elbette ki bu yardımın bir bağımlılık ilişkisi yaratacağının farkındaydılar, ama bunu Osmanlı’dan bağımsızlık elde etmek için şart görüyorlardı. Bu üç büyük güç, 1830’da kurulan Yunanistan için yabancı (Bavyeralı) bir kral, ilk on yıl için yabancı (yine Bavyeralı) bürokratlar ve belli bir devlet yapısı, belli kanunlar empoze etti. Gönülsüzce de olsa hem Yunanlı liderler hem de Yunan halkı bütün bunları kabul etti. Yunanistan’ın dış politikası da genelde Avrupalı büyük güçler tarafından belirlendi. Yunanistan’ın Avrupalı büyük güçlere ve ayrıca daha sonra ABD’ye bağımlılığı bazen artarak bazen azalarak günümüze kadar devam etti.

Şimdi de 1989-1991 döneminin Doğu Avrupası’na ve Sovyetler Birliği’ne bir göz atalım. Doğu Avrupa’daki ve Sovyet cumhuriyetlerindeki halkların mücadelesinin amacı (ki silâha birkaç istisna dışında hiç başvurulmayan bir mücadeleydi) Rusya’dan ve komünist sistemden bağımsızlık elde etmektir. Bu mücadelelerinde Batı devletlerinden seve seve destek aldılar, bağımsızlıklarını elde edince de yeni kurulan devletlerin veya rejimlerin çoğu Batı’nın siyasi, ekonomik ve askerî sistemine büyük bir şevkle eklenmeye, entegre olmaya çalıştılar. NATO, AB gibi ulus-üstü yapılanmalara üyelik, ABD ve Avrupa devletleri ile imzalanan ekonomik, siyasi ve askerî anlaşmalar, aslında bu devletlerin bağımsızlığını önemli oranda sınırladı, ama bu sınırlamaları seve seve kabul ettiler. Çünkü onların amaçladığı ve anladığı bağımsızlık, Rusya’dan, komünizmden bağımsızlıktır.

Ulusal egemenliğe gelince: Yazımın başında ulusal egemenlikle ulusal bağımsızlığı yapışık ikiz kardeşlere benzettim, çünkü bu iki kavramı birbirinden ayırmak çok zordur -- aslında gerekli de değildir. Ulusal egemenliği “bir ulusun kendi kaderiyle ilgili kararları ve politikaları kendisinin belirlemesi” şeklinde tanımlayabiliriz. Bağımsız bir ulus aynı zamanda egemen bir ulustur. Daha doğrusu,

ne kadar bağımsızsa o kadar da egemendir. Dolayısıyla, mutlak bağımsızlık olmadığı gibi, mutlak egemenlik de yoktur. Teoride egemenlik ulusun veya halkındır, ama pratikte egemenlik o halkın yaşadığı ülkeyi yöneten zümrenindir. O halkın gündelik yaşamını ve kaderini belirleyen kararları ülkeyi, daha doğrusu devleti yönetenler alır. Yönetenler halkın gözünde meşrû da olabilir olmaya da bilir. Her iki durumda da bu yönetenlerin karar verme serbestisi, genellikle uluslararası ilişkiler, anlaşmalar, güç dengeleri, karşılıklı veya tek taraflı bağımlılık ilişkileriyle oldukça sınırlanmıştır. Ama çoğu zaman halkı ve devleti yönetenler, egemenliği bu biçimde sınırlayan anlaşma ve ilişkileri, halkın özgürlük ve refahını artıracaklarını gördükleri için, isteyecek, çekinmeden kabul etmişlerdir.

Ve geldik “özgürlük” kavramına... Bu kavramı “insan hak ve özgürlükleri” anlamında kullanıyorum. Ve bu hak ve özgürlükleri temel sosyal ve ekonomik hakları (eğitim hakkı, toplu sözleşme hakkı vs.) kapsayacak şekilde anlıyorum. Böyle tanımlandığında özgürlük kavramı bireyler için, vatandaşlar için bir kavramdır. Devletler için değildir. Yani “özgür devlet” diye bir kavram olamaz; anlamsızdır. Ama özgür bir ülke olabilir. Bir ülkede yaşayan vatandaşların, ve hatta -- vatandaş olsun olmasın -- herkesin, özgürlüklerini ve haklarını kullanabildiği ölçüde, o ülke özgür bir ülkedir.

Ulusal bağımsızlık-egemenlik ikizi, insanların özgür olması ve haklarından yararlanması için gerekli bir şart değildir. Bazı durumlarda ulusal bağımsızlık ve egemenlik özgürlükler için bir garanti teşkil edebilir. Ama başka bazı durumlarda ulusal bağımsızlık-egemenlik insan hak ve özgürlükleriyle doğrudan çatışabilir. İnsanların bu hak ve özgürlükleri kullanmasının önüne dikilen bir engel olabilir.

Ulusal bağımsızlık ve egemenliğin özgürlükler için nasıl garanti teşkil edebileceği konusunda şöyle bir örnek vereyim: Bir ülkenin ordularla önce istilâ sonra işgal edildiğini

düşünün. O ülkede yaşayanların işgâl altında eskisinden daha özgür olacaklarını söyleyemeyiz. İşgâlciler propaganda amacıyla bunu iddia edebilirler. Ama tarih boyunca ve hatta günümüzde, yabancı orduların işgâli altındaki devletlerde her türlü insan hak ve özgürlüğünün çiğnendiğine, en ağır, en korkunç ihlallerin, toplama kamplarında toplu işkencelerin, kıyımların yaşandığına şahit olduk, oluyoruz.

Ama ulusal bağımsızlığı ve egemenliği uluslararası anlaşmalarla ve uluslararası örgütlere üyelikle kısmen sınırlanmış bir ülkenin halkı, bu anlaşmaların gerekleri ve örgütlerin denetimi sayesinde çok daha özgür olabilir. Haklarını çok daha kolay kullanabilir. Doğu Avrupa halkları, daha özgür (ve tabii daha müreffeh) olmak istedikleri için bu kadar büyük bir hevesle devletlerinin Batı'nın siyasi-ekonomik-askeri sistemine entegre olmasını desteklediler.

Öte yandan, ulusal bağımsızlık ve egemenlikte hiçbir taviz vermek istemeyen bir devlet veya bir rejim, aslında halkının hak ve özgürlüklerinin en büyük düşmanı da olabilir. Kaddafi'nin Libya'sını düşünün: Libya, Kaddafi zamanında iç ve dış politikasında dünyanın en bağımsız devletlerinden biriydi. Ama aynı zamanda vatandaşların birey olarak özgürlük ve haklarını kullanamadığı, baskı altında yaşadığı bir ülkedydi. Kaddafi sonrası Libya ise vatandaşlarının nispeten daha özgür olacakları, ama devletin de Batılı güçlere bağımlı olacağı bir ülke olacağı benziyor.

Yazımı Yunanistan'ın bugünkü durumuna bir göz atarak bitireyim: Son otuz yıldır Yunanistan'ın Avrupa Birliği'ne bağımlılığı gittikçe artıyor, ulusal egemenliği de dolayısıyla gittikçe sınırlanıyor. Ülkede büyük ekonomik kriz ortaya çıkana kadar, ulusal egemenliğin azalışı, AB'ye ekonomik ve siyasi bağımlılığın artışı, Yunanistan vatandaşlarının lehine idi. Hem bireylerin hak ve özgürlükleri genişliyor, daha sıkı bir koruma altına alınıyor, hem de halkın refah seviyesi ve hayat

kalitesi artıyordu. Fakat son iki yıldır Avrupa Birliği, İMF ile birlikte, Yunanistan'a verdiği borcun her taksidini bir tehdit aracı olarak kullanarak, halkın büyük bir kesiminin refah seviyesini düşürücü (maaşlarda kesintiler, artan vergiler, devlet sektöründe işten çıkarılmalar, vs.) ve vatandaşların çalışma alanındaki (toplu sözleşme, emeklilik, vs.) haklarını sınırlayıcı politikalar dayatıyor. Son günlerde ise, AB'nin, Yunan halkının demokratik sürece katılım hakkını da sınırlamaya çalıştığı görülüyor. Avrupa Birliği liderlerinin gerek Yorgos Papandreou'nun referandum girişimi konusunda takındığı olumsuz ve öfkeli tutum, gerek ondan sonra partileri bir koalisyon hükümeti kurmaya itmeleri ve belli bir kişinin başbakan olmasında ısrar etmeleri, şimdi de erken genel seçimlerin yapılmaması yönündeki telkinleri çok olumsuz bir eğilimin belirtileri. Yunan vatandaşlarının kendilerini yönetecek kişileri seçmesine, ülkenin geleceği ile ilgili çok önemli kararlarda söz sahibi olmasına AB engeller getiriyor. AB'ye bağımlılık artık halka özgürlük ve refah getirmiyor, tam tersine, refah seviyesinde düşüşe, daralmaya, hak ve özgürlüklerde ise sınırlamalara neden oluyor.

Peki, Yunanistan'ın AB'den bir şekilde kopması ve ulusal bağımsızlığa dayalı bir strateji benimsemesi halkın ekonomik durumunu düzeltecek, özgürlüklerini de artıracak mı? Hayır, en azından şimdiki konjonktürde hayır. Böyle bir stratejini seçilmesi, belki daha da ağır ekonomik tedbirlerin alınmasına ve özgürlüklerde daha ciddi kısıtlamalara sebep olabilir. Ne var ki, Yunanistan'daki ve AB'nin başka birçok ülkesindeki ekonomik kriz günden güne vahimleştikçe, AB'nin ise krizi daha da derinleştiren tedbirleri dayatması ve halkın hak ve özgürlüklerini engelleme tavrı devam ettikçe, ulusal bağımsızlık seçeneği de gittikçe daha fazla destek buluyor; daha cazip hale geliyor. Ve korkarım yakında bu, Yunanistan'ın önündeki tek seçenek haline de gelebilir.

*

Rodos'taki Recep Paşa Camii çöküyor, restorasyona finansman yok!

Rodos'ta bulunan ve 1588 yılında Recep Paşa tarafından yaptırılan tarihî Recep Paşa Camii'nin kuzey tarafındaki ön cephesinin 18 Aralık Pazar gecesi sabaha karşı saat 3 sularında bakımsızlıktan dolayı çöktüğü bildirildi.

Rodos Ceza Mahkemesi Savcısı Konstantinos Buçikos tarafından Recep Paşa Camii'ndeki ön cephenin yıkılması olayıyla ilgili ön soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Rodos Savcılığı'nın yürüttüğü ön soruşturmada gerekli çalışmayı Rodos Emniyet Şubesi yapacak.

Eserde yaklaşık 20 yıldır restore çalışmalarının yürütüldüğü söylenmesine rağmen caminin ön cephesindeki çökmenin gerçekte restorasyon çalışmalarının bir türlü yapılmadığından kaynaklandığı belirtiliyor.

Recep Paşa Camii'nin ön cephesindeki iki kubbeli dış cemaat yerinin çökmesiyle ilgili Rodos Belediyesi'nin Teknik İşlerden Sorumlu Belediye Başkan Yardımcısı Manolis Savvis'in Rodos'taki yerel radyo kanalına verdiği röportajın Azınlıkça Online ekibi tarafından yapılmış Türkçe çevirisi şu şekildedir:

“Bildiginiz gibi Recep Paşa Camii şehrimizin en önemli eserleri arasında yer almaktadır ve eserin Arkeoloji Müdürlüğü'ne ait olmasına rağmen bizler belediye olarak caminin kurtarılabilmesi için arkeoloji müdürlüğü ile işbirliğine gitmiş bulunuyoruz.

Fakat bilindiği gibi bu tür eserlerde çeşitli problemler ortaya çıkmaktadır. Olaydan haberdar edildiğimiz andan itibaren eserin yanına intikal ederek incelemelerde bulduk. Zaten etrafı koruma amaçlı sarılmış durumdaydı. Eserin ana kısmı değil, ön cephe bölümü yıkılmıştır.

Hemşerilerimizi bilgilendirmek isterim ki, Recep Paşa Camii'nin restorasyonu için mütalaa hazır durumdadır ve proje milyonlarca Euro'ya mal olacaktır ve anlaşılacağı üzere yenileme çalışmalarını belediyenin finanse etmesi mümkün değildir. Burada Kültür Bakanlığı'nın devreye girmesi gerekiyor.”

Gazetecinin, eserin restorasyonunun finanse edilebilmesi için daha önce de bahsi geçen

bir programa dâhil edilecekken bunun neden mümkün olmadığıyla ilgili sorusunu cevaplayan Rodos Belediye Başkan Yardımcısı, “Eser bu programa dâhil edilemiyordu, çünkü programın toplam bütçesi 3 milyon Euro'ydu. Sadece eserin (Recep Paşa Camii'nin) restorasyonu programın toplam bütçesinden daha fazla tutuyor. Yani dâhil edilse de, çalışmalar bütçenin kısıtlı olması nedeniyle tamamlanamayacaktı. Halbuki söz konusu programla eski şehir ve sahil bölgesinde bir çok yenileme çalışmaları yapılacak. Şu anda Yunanistan Kültür Bakanlığı ile iletişime geçerek var olan fonlarla eserin restorasyonu konusunu görüşmemiz gerekiyor. Mesela Ulusal Kalkınma Programı ESPA'ya dahil edilebilir mi, ki bu da zor görünüyor, çünkü ESPA kültür projelerine kısıtlı finansmanlar ayırıyor.

Şu anda caminin ön cephesi yıkılmış durumda ve bu durumda koruma amaçlı önlemler olarak olası çökmelerin yaşanmaması için teknik destek sağlayacağız.

Bu eser her zaman yıkılma tehlikesiyle bizleri endişelenmektedir ve şimdi değil uzun yıllardan beri restorasyonu ile ilgili gerekli mütalaa hazır bekletilmektedir ve bu yönde ciddi bir finansmanın ayrılması gerekmektedir.

Bu eser gibi eski şehirde birçok konak da yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Tüm bunların restorasyonu özel sektöre verilirse, inanıyorum ki birçok sorun çözülecektir” dedi.

Rodos Belediyesi'nin Ortaçağ Eserlerinden sorumlu mühendisi K. Magos ise eserin güçlendirilmesine yönelik tüm çalışmaların hazır olduğunu, fakat kaynak eksikliği nedeniyle restorasyon çalışmalarına geçilemediğini söyledi.

Magos, Recep Paşa Camii'nin 2004 yılında güçlendirilerek müzeye çevrilmesi yönünde kararın bulunduğunu ve şimdiye kadar eserin restorasyonu amacıyla başta Kültür Bakanlığı olmak üzere, Avrupa Birliği ve Özel Enstitüler tarafından 9 kez finanse edilmesi yönünde yapılan çabaların ise başarısızlıkla sonuçlandığını söyledi.

Kültür Dershanesi

Ioanninon 64 - Komotini - G.T.Gençler Birliği Arkası

Tel-Faks: 25310.72227

e-mail: flc.culture@gmail.com
www.culture.edu.gr

kaliteli yaşam için
kaliteli eğitim

servis aracımızla
çocuğunuzu
evinizden alıyoruz
evinize bırakıyoruz

bir ilk

servis aracımız ücretsizdir

Fotoğraf: Mücabid Efendi

